

**INSTITUTT FOR ARKEOLOGI, HISTORIE,
KULTUR- OG RELIGIONSVITENSKAP**

INFORMASJONSHEFTE FOR HISTORIEFAGET

**100- og 200 nivå
Årsstudium
Bachelorprogram**

Høsten 2013

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap (AHKR)

Universitetet i Bergen
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse: Øysteins gt. 3
tlf.: 55 58 23 00

Instituttsider: <http://www.uib.no/ahkr/>
Studieinformasjon: <http://www.uib.no/utdanning>
Humanistiske fakultet: <http://www.uib.no/hf>

VIKTIG INFORMASJON

1. Alle studenter skal kjenne til studieplanen for bachelorprogrammet de er tatt opp til, og til emnebeskrivelsene for emnene de melder seg opp i. Studieplaner og emnebeskrivelsene finner du på Utdanningssidene til UiB: uib.no/utdanning

2. Vi orienterer våre studenter om endringer og nyheter via meldingstjenesten på Mi side. Som student ved UiB er du forpliktet til å holde deg oppdatert (du får tilgang når du har opprettet en brukerkonto). På Mi side finner du: Aktuelle meldinger fra undervisere og studieveileder, din egen timeplan, lenke til pensum osv. Når universitetet sender ut viktig e-post, blir denne sendt til den e-postadressen du får fra UiB. Du må sjekke Mi side og studenteposten din daglig. *Bruk studentkontoen når du sender e-post til UiB.*

3. Brukerkonto: Som student ved UiB må du opprette en egen brukerkonto ved UiB for å få tilgang til UiB sine datatjenester som pc-stuer, utskrifts- og kopieringstjenester, oppkopling til UiB fra egen PC, tilgang til Mi side, e-postadresse ved UiB osv. (For nye studenter ved UiB: Brukerkonto oppretter du på: sebra.uib.no (etter at du har registrert deg på StudentWeb) Dersom du ikke har betalt semesteravgiften innen 1. februar for vårsemesteret og 1. september for høstsemesteret, blir brukerkontoen automatisk avsluttet.

4. Semesterkort: Når du har betalt semesteravgiften og registrert deg på StudentWeb, får du tilsendt en semesterkvittering i posten. Kvitteringen inneholder semesterkortet ditt. (For nye studenter: Du trenger semesterkortet når du skal hente studentkortet).

5. Studentkortet fungerer som identitetskort, nøkkeltkort, lånekort ved Universitetsbiblioteket, betalingskort ved utskrift og kopiering, inngangskort til Studentsamskipnaden. Nye studenter ved UiB som ikke har studentkort fra før: Bestilling av studentkort ordner du på Kortsenteret på Studentsenteret, Parkveien 1.

6. Studenter med funksjonsnedsetting: På Studieadministrativ avdeling (Langesgt. 1-3) kan du få rådgiving om tilrettelegging av studiene og veiledning for studenter med lese- og skrivevansker.

7. Studentsamskipnaden i Bergen (SiB): På Studentsenteret finner du de fleste av SiB sine tilbud: Studia (fagbokhandel), Studentidrett, Studentrådgivningen, Studentenes psykiske helsetjeneste, Refusjon av legeutgifter, Tannhelsetjeneste (Årstad), Helsestasjon (SiB og Engen helsestasjon), Karrieresenteret, Studentprestene. Utfyllende informasjon om SiB sine tjenester og tilbud samt kontaktinformasjon finner du på hjemmesiden til SiB: sib.no

VIKTIGE FRISTER

1) 1. februar (for vårsemesteret) og 1. september (for høstsemesteret) er endelig frist for innbetaling av semesteravgift og semesterregistrering: bekreftelse av utdanningsplan, opprette undervisnings- og vurderingsmelding. (gjøres på StudentWeb). Studenter kan registrere seg og eksamensmelde seg (undervisnings- og vurderingsmelding) selv om semesteravgiften ikke er betalt:

MEN: Eksamensmeldingene slettes dersom semesteravgiften ikke er betalt innen 1. september (høstsemesteret) /1. februar (vårsemesteret)

MERK! Studenter som skal ta **HIS113** skal undervisningsmelde seg og velge tema/seminargrupper på Studentweb samtidig med oppretting av vurderingsmelding (eksamensmelding). Denne registreringen gjøres innen **tirsdag 20.08. 2012 kl. 10.00** og det åpnes for påmelding etter orienteringsmøtet 14. august. Påmeldingen skjer etter "førstemann til mølla"-prinsippet.

2) Annullering av eksamensoppmelding må skje senest 2 uker før eksamensdato.

3) Eksamensplan (skriftlige eksamener) finner du på Utdanningssidene til UiB:
<http://www.uib.no/utdanning/om-aa-studere/eksamen>

4) Husk obligatorisk oppgave på HIS101 og HIS114. For å kunne gå opp til eksamen i disse emnene må du ha bestått den obligatoriske oppgaven. Oppgaveteksten(e) legges ut på Kark en uke før innleveringsfristen. For mer informasjon: Les om de ulike emnene lenger bak i heftet.

HIS101: Innlevering torsdag 3. oktober kl. 10.00

HIS114: Innlevering fredag 27. september kl. 10.00

INNHold

VIKTIG INFORMASJON	2
VIKTIGE FRISTER	3
INNHold	4
FAGUTVALGET FOR HISTORIE - INFORMASJON FRA STYRET	6
PRAKTISKE OPPLYSNINGER	7
EKSPEDISJON – TREFFETIDER	7
STUDIEVEILEDNING.....	7
EKSAMEN	7
FAGKOORDINATOR FOR HISTORIE	7
LEDELSEN VED AHKR.....	7
VITENSKAPELIG PERSONALE VED HISTORIEFAGET HØSTEN 2013	8
VELKOMMEN TIL HISTORIEFAGET VED AHKR	9
EVALUERING.....	9
STUDIER I UTLANDET.....	9
<i>Søknad om faglig godkjenning av delstudier i utlandet</i>	10
KOLLOKVIEROM.....	10
BIBLIOTEKKURS "SØK OG SKRIV" FOR HIS250/200-NIVÅ HISTORIE.....	10
BACHELORGRADEN	11
BACHELORGRAD MED SPESIALISERING I HISTORIE	11
ÅRSSTUDIUM OG UNDERVISNING	12
MASTERGRAD I HISTORIE.....	12
OVERSIKT OVER HISTORIEEMNER HØSTEN 2013.....	12
EMNE- OG TEMATILBUD HØSTEN 2013	14
INNFØRING I HISTORIEFAGET	14
HIS101 - OVERSIKT OVER ELDRE HISTORIE	14
<i>Temaomtale</i>	14
<i>Obligatorisk skriftlig arbeid HIS101</i>	20
<i>HIS101-frister høsten 2012</i>	20
<i>Forelesningsoversikt HIS101, høsten 2013</i>	21
<i>Kollokviegrupper HIS101</i>	22
HIS113 - UNDERVISNINGSSOPPLEGG OG LEVERINGSRUTINER	23
<i>Undervisning, mappebasert fordyping</i>	23
<i>Temaer høsten 2013</i>	23
<i>Oppgaveforelesning, felles for alle HIS113-studenter</i>	23
<i>Seminargrupper - gruppemøter</i>	24
<i>Oppgaveskriving, -kommentering og debatt</i>	24
<i>Rutiner ved for sen innlevering</i>	24
<i>HIS113-frister høsten 2013</i>	24
HIS250 - UNDERVISNINGSSOPPLEGG OG LEVERINGSRUTINER.....	26
<i>Informasjon om opptak</i>	26
<i>Temaer høsten 2013</i>	26
<i>Praktisk metodeseminar, felles for alle HIS250-studenter</i>	27
<i>Rutiner ved for sen innlevering</i>	27
<i>Retningslinjer for veiledning</i>	27
<i>HIS250-frister høsten 2013</i>	28
TEMAOMTALER HIS113/HIS250, HIS114/HIS250, HIM201/HIM250, HIM103 OG HIS203	30
HIS113/HIS250 – TEMA 1: MIDTØSTENS METROPOLER.....	30
<i>Temaomtale</i>	30
<i>Tematisk forelesningsoversikt</i>	30
HIS113/HIS250 – TEMA 2: POLITIKK OG SAMFUNN I NORGESVELDET	31
<i>Temaomtale</i>	31

<i>Tematisk forelesningsoversikt</i>	32
HIS113/HIS250 – TEMA 3: GUDS KRIG – KORSTOG I MIDDELALDEREN	33
<i>Temaomtale</i>	33
<i>Tematisk forelesningsoversikt</i>	34
HIS114/HIS250 – TEMA 4: 1814 – NOREGS FORUNDERLIGE ÅR.....	35
<i>Temaomtale</i>	35
<i>Tematisk forelesningsoversikt</i>	36
<i>Obligatorisk oppgave HIS114</i>	36
<i>HIS114-frister høsten 2013</i>	37
<i>Kollokviegrupper</i>	37
HIM201/HIM250 – TEMA 2013: MINORITETER I DET MODERNE MIDTØSTEN.....	38
<i>Temamtale</i>	38
<i>Tematisk forelesningsoversikt</i>	38
HIM250 - UNDERVISNINGSSOPPLEGG OG LEVERINGSRUTINER	39
<i>Praktisk metodeseminar, felles for alle HIS250/HIM250-studenter</i>	39
<i>Rutiner ved for sen innlevering</i>	40
<i>Retningslinjer for veiledning</i>	40
<i>HIM250-frister høsten 2013</i>	40
HIM103: ISLAM OG POLITIKK.....	41
<i>Temaomtale</i>	41
<i>Tematisk forelesningsoversikt</i>	41
<i>Kollokviegrupper</i>	41
HIS203: HISTORISKE KJELDER OG KJELDEKRITIKK.....	42
<i>Temaomtale</i>	42
<i>Tematisk forelesningsoversikt</i>	44
<i>HIS203 Undervisningsopplæg og frister</i>	44
<i>Rutiner ved for sen indlevering</i>	45
<i>HIS203-frister høsten 2013</i>	45
STUDIEPLAN FOR BACHELORPROGRAM I HISTORIE	46
RÅD FRA TIDLIGERE HISTORIESTUDENTER.....	50

FAGUTVALGET FOR HISTORIE - INFORMASJON FRA STYRET

Fagutvalget for historie består av en gruppe engasjerte studenter som arbeider for å ivareta interessene til alle studentene på historiefaget. Fagutvalget har i oppgave å sikre et høyt faglig nivå og et godt studentmiljø. Dette blir gjort gjennom studentpolitisk arbeid og ulike faglig relaterte arrangement.

Fagutvalget består av studenter fra 100-, 200-, og 300 nivå, og skulle du ønske å ta del i arbeidet er du hjertelig velkommen. Her har du en gylden mulighet til å bli kjent med engasjerte og interesserte studenter fra alle nivåene, samt våre flotte forelesere og veiledere. I tillegg får du med deg en attest som tar seg godt ut på din Curriculum Vitae.

Forskjellige aktiviteter ved fagutvalget:

- Allmøte
- Fagkritisk dag
- Faglunsj
- Filmkveld
- Alumni
- Juleavslutning

Følg oss på vår hjemmeside,
<http://fagutvalghistorie.blogspot.com/>

Facebook,
Fagutvalg Historie ved UiB

Eller kontakte oss på
fagutvalg.historie@ahkr.uib.no

Gjennom FAGUTVALGET kan du påvirke din egen studenthverdag

PRAKTISKE OPPLYSNINGER

Ekspedisjon – treffetider

Ekspedisjonen til AHKR er i 1. etasje i Øysteinsgate 3. Instituttekspedisjonen har åpent mandag til fredag kl. 12:30-15:00. Tlf. nr. 55 58 23 00.

Studieveiledning

Studieveileder har veiledningsdag på Infosenteret HF normalt en dag i uken, og har ellers kontor i Øysteinsgate 3, rom 139 (tlf. nr. 5558 2309).

Infosenteret-HF, Sydneplassen 12-13, har ansvar for studieinformasjon og generell studieveiledning. Åpent mandag-torsdag kl. 10-15. Kontaktinformasjon er: studieveileder@hf.uib.no eller telefon 55 58 9370.

Eksamen

Spørsmål vedrørende eksamener for historiefaget rettes Deirdre Kolle (eksamen@ahkr.uib.no)

Fagkoordinator for historie

Fagkoordinator for historie: førsteamanuensis Ingvar Mæhle (ingvar.mahle@ahkr.uib.no)

Ledelsen ved AHKR

Instituttleder: førsteamanuensis Jan Heiret
Administrasjonssjef: Britt Kristin Holsen
Studieleder: Julie A. Tønsaker Watkins

Vitenskapelig personale ved historiefaget høsten 2013

Vitenskapelig tilsatte

Andresen, Astri	Professor	Moderne historie
Angell, Svein Ivar	Førsteamanuensis II	Moderne historie
Bagge, Sverre Håkon	Professor	Middelalder
Bjørkelo, Anders	Professor	Midtøsten og det islamske Afrikas historie
Brautaset, Camilla	Førsteamanuensis	Moderne økonomisk historie
Dyrvik, Ståle	Professor	Tidlig moderne tid
Ersland, Geir Atle	Professor	Middelalder
Finstad, Bjørn-Petter	Førsteamanuensis II	Moderne historie
Grieg-Smith, Sven-Erik	Førstelektor	Historiedidaktikk
Grønlie, Tore	Professor	Moderne historie
Haug, Eldbjørg	Professor	Middelalder
Heiret, Jan	Førsteamanuensis	Arbeidslivshistorie
Hobson, Rolf	Professor II	Moderne europeisk historie
Hoffmann, Christhard	Professor	Moderne europeisk historie
Haavet, Inger Elisabeth	Professor	Kvinne- og kjønns historie
Kolle, Nils	Førsteamanuensis	Moderne historie
Melve, Leidulf	Professor	Middelalder (CMS)
Meyer, Jørgen Christian	Professor	Antikkens historie
Mæhle, Ingvar Brandvik	Førsteamanuensis	Antikkens historie
Nagel, Anne-Hilde	Professor	Foreningstidens historie
Oldervoll, Jan	Førsteamanuensis	Tidlig moderne tid/edb og kvantitative metoder
Ryymän, Teemu Sakari	Førsteamanuensis	Moderne historie
Sandvik, Pål Thonstad	Førsteamanuensis II	Økonomisk historie
Schröter, Harm G.	Professor	Moderne økonomisk historie
Solli, Arne	Førsteamanuensis	Historisk informatikk/tidlig moderne tid
Sæle, Christian	Førsteamanuensis	Historiedidaktikk
Ulvund, Frode	Førsteamanuensis	Historisk informatikk/moderne historie
Vikør, Knut	Professor	Midtøsten og det islamske Afrikas historie

Stipendiater/post dok.

Berg, Kjersti Gravelseter	Stipendiat	Midtøstens historie
Blazević, Dunja	Stipendiat	Kjønns historie
Bokn, Harald Stokkedal	Stipendiat	Historiedidaktikk
Dølerud, Magnus	Stipendiat	Midtøsten historie
Hornnes, Rune	Stipendiat	Fiskerihistorie
Kristiansen, Thorleif Aass	Stipendiat	Meteorologiens historie
Medvedeva, Olga	Stipendiat	Kinesisk historie
Nilsen, Yngve	Post doktor	Meteorologiens historie
Seland, Eivind	Forsker	Antikkens historie
Slettebø, Thomas Ewen	Stipendiat	Tidlig moderne tid
Svenungsen, Pål Berg	Stipendiat	Middelalder
Vezzadini, Elena	Post doktor	Midtøsten og det islamske Afrikas historie
Vik, Bjørnar Mortensen	Stipendiat	Vitenskapshistorie
Vollset, Magnus	Stipendiat	Vitenskapshistorie
York, Eivind	Stipendiat	Tidlig moderne tid

VELKOMMEN TIL HISTORIEFAGET VED AHKR

Historiefaget handler om mennesker i samfunn gjennom tidene. Ved AHKR utøves historisk forskning, samtidig som det gis undervisning i historie for studenter på lavere grad (bachelorgrad), høyere grad (mastergrad) og på doktorgradsnivå (PhD). Instituttet legger vekt på faglig bredde, og driver forskning og undervisning innen alle de store tidsperiodene fra antikken til i dag, innen forskjellige samfunnsnivåer fra det lokale til det globale, og innen ulike felt av samfunnsutviklingen: økonomisk, sosialt, kulturelt og politisk.

Evaluering

AHKR har som mål å hele tiden forbedre undervisningen som gis ved instituttet. For å få til dette er vi interessert i å få tilbakemeldinger fra våre studenter. De ulike fagområdene ved instituttet har forskjellige evalueringssykluser, men historiefaget har som mål å evaluere så mange av våre emner som mulig hvert semester. Alle opplysninger vil bli behandlet konfidensielt.

Studier i utlandet

Mange studenter ønsker å kombinere sine studier ved Universitetet i Bergen med studier ved et utenlandsk universitet. Et utenlandsstudium kan blant annet gi deg

- Språklig kompetanse
- Økt forståelse for og kunnskap om andre kulturer
- Faglig og personlig utvikling
- Et fortrinn når du senere søker jobb

Det humanistiske fakultet og Universitetet i Bergen har studieplasser ved mange universiteter verden over som du kan søke om å få benytte. Når du tar delstudier i utlandet studerer du og tar eksamen sammen med de ordinære studentene ved det aktuelle universitetet.

De ulike bachelorprogrammene kan tilby delstudier i utlandet på ett til to semestre som en del av graden. For å få vite mer om disse mulighetene, se informasjon på utdanningssidene til UiB under "Studier i utlandet". Du kan også ta kontakt med studieveileder på programmet ditt, se kontaktinformasjon på utdanningssidene til UiB. Det er mulig å studere ved andre universitet enn de som anbefales av programmet. UiB krever at man har avlagt 60 stp før man kan dra på utveksling.

Husk! Søknadsfristen for utveksling gjennom Universitetet i Bergen sine avtaler, med utreise i studieåret 2013/2014, er 1. februar 2013. 1.september er frist for suppleringsopptaket for utveksling våren 2013. Etter denne fristen blir restplassene tildelt, altså de plassene som er igjen etter at alle kvalifiserte søkere har blitt nominert til utveksling i forbindelse med søknadsfristen 1. februar.

Søknadsfristen er 1. februar uansett om en planlegger å starte utvekslingen på høsten eller om våren.

Fullstendig liste over alle UiBs samarbeidsuniversiteter finner du under fanene "Studier i utlandet" på Utdanningssidene til UiB. Her finner du også informasjon om hvor du kan dra, søknadsfrister, søknadsprosessen, søknadsskjema, søknadsskjema for forhånds- og

endelig godkjenning av delstudier i utlandet, finansiering av studier i utlandet, tips om når i studiet det er lurt å reise samt studentrapporter fra studenter som har vært ute. Vær oppmerksom på at enkelte land har semesterstart og -slutt på helt andre tidspunkt enn ved UiB.

Søknad om faglig godkjenning av delstudier i utlandet

Delstudier i utlandet må være faglig forhåndsgodkjent ved UiB før utreise.

Søknadsskjema for forhånds- og endelig godkjenning finner du Utdanningssidene til UiB, "Studier i Utlandet", og utfylte skjema sendes til Det humanistiske fakultet, postboks 7805, 5020 Bergen. (etter at du har fått utvekslingsplass eller indikasjoner fra Studieadministrativ avdeling om at du er innstilt til plass du har søkt om. (Erasmus, bilaterale avtale etc.). Dersom du har behov for veiledning, ta kontakt med Informasjonssenteret-HF, Sydnesplass 12-13, eller den administrative kontaktpersonen på bachelorprogrammet ditt.

Kollokvierom

Dersom dere ønsker å låne rom til fagmøter eller kollokvier, vil instituttet hjelpe til med rombestilling. Vi har opprettet en egen e-postadresse for bestilling av kollokvierom for studenter ved AHKR: rom.ahkr@uib.no. Det er også fine kollokvierom på HF-biblioteket, spør i skranken!

Bibliotekkurs "Søk og skriv" for HIS250/200-nivå historie

Tidspunkt: Fredag 23. august kl. 12.15 – 14.00.

Sted: Undervisningsrommet, SV-biblioteket. Fosswinkelsgate 14.

Foreleser: Førstebibliotekar Hanne Marie Johansen.

Undervisningsrommet har PCer for studenter/kursdeltakere.

Innhold:

Orientering om UBs tradisjonelle samlinger og innføring i bruk av UBs elektroniske ressurser, særlig veiledning i søk i artikkeldatabaser og nettsteder for historiefaget. Det gis også en første innføring i hvordan referansehåndteringsverktøyet EndNote brukes til å holde orden på referanser og til å generere litteraturlister.

Læringsmål:

Kunne forberede og gjennomføre søk etter litteratur og kilder i biblioteket og finne fram til kvalitetssikrede kilder på nettet. Kunne lokalisere, skaffe fram og evaluere litteratur for faglig fordypning og oppgaveskriving, samt få oversikt over relevant faglitteratur.

Ved frammøte kan studentene gjøre avtale om time for individuell veiledning i litteratursøk til oppgaveskrivingen.

BACHELORGRADEN

En bachelorgrad er et treårig studium på 180 studiepoeng (stp.) Følgende er et eksempel på en oppbygging av en bachelorgrad. (Eksempelet er tatt fra bachelorprogrammet i historie.) Vær oppmerksom på at tilrettelagte bachelorprogram ikke tilbyr like mange valgfrie studiepoeng):

1. Førstesemesterstudiet (exphil og exfac). (30 stp)
2. Spesialisering i historie (90 stp/tre semestre)
3. Valgfrie emner av et omfang på 60 stp

Bachelorgrad med spesialisering i historie

For å kunne ta bachelorgrad med spesialisering i historie må du ha 90 studiepoeng (seks emner) historie. Du må ta de to obligatoriske oversiktsemnene (HIS101 og HIS102), to valgfrie fordypningsemner på 100-nivå, anbefalt emne på 200-nivå HIS203 og det obligatoriske emnet HIS250 Bacheloroppgave i historie. Alle historieemner er på 15 studiepoeng.

Vær oppmerksom på at de ulike tilrettelagte bachelorprogrammene som tilbyr en spesialisering i historie, kan ha spesielle krav til rekkefølge av emner, samt krav til bestemte fordypningsemner som kan inngå i historiespesialiseringen. Uavhengig av bachelorprogram gjelder følgende krav i en spesialisering i historie: *Spesialiseringen skal inneholde 90 stp historie (6 emner historie). Følgende emner er alltid obligatoriske: HIS101, HIS102 og HIS250* (se unntak for studieretning i Midtøstens historie beskrevet under)*

Studentene vil få en generell oversikt over Norges- og verdenshistorien ved å ta HIS101 og HIS102. Oversiktsemnene bør tas parallelt med fordypningsemner på 100-nivå. *Instituttet tilbyr undervisning i eldre historie hvert høstsemester og nyere historie i vårsemesteret (NB! Midtøstenhistorie (HIM-emner) har motsatt undervisningssyklus). Tematilbud gitt innenfor fordypningsemnene og HIS250 - Bacheloroppgave i historie – kan variere fra år til år.*

Bachelorgrad med spesialisering i Midtøstens historie

**MERK: Fra høst 2013 kan man innenfor bachelorprogrammet i historie velge studieretning Midtøstens historie. Denne studieretningen er åpen for alle på programmet. Studieretningen Midtøstens historie gir en historiespesialisering som favner alle fagets Midtøstenemner kombinert med andre historieemner. Denne studieretningen har egne krav til emnesammensetning, og studenter skriver bacheloroppgave i Midtøstenhistorie (HIM250) i stedet for HIS250. Instituttets emner i Midtøstens historie kan óg inngå i en bachelorgrad uten denne spesielle studieretningen.*

Følgende seks emner er obligatoriske i en bachelorgrad i historie med studieretning Midtøstens historie:

HIS101, HIS102, HIM101, HIM103, HIM201, HIM250.

NB! DET KAN IKKE VÆRE PENSUMOVERLAPPING MELLOM TEMA FOR BACHELOROPPGAVEN OG ET TEMA DU HAR TATT PÅ 100- ELLER 200-NIVÅ

Årsstudium og undervisning

Årsstudium innebærer en studierett på ett studieår/60 studiepoeng. I tillegg til de obligatoriske oversiktsemnene i årsstudium historie, HIS101 og HIS102, tar man to valgfrie fordypningsemner i historie. Samlet utgjør dette 60 stp, der hvert emne gir 15 stp. Dersom man skal søke seg inn på Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) etter avlagt grad, med historie som undervisningsfag, gjelder samme krav til emnesammensetning.

Et årsstudium gir ikke en grad, og man får ikke vitnemål etter avlagt årsstudium, men en karakterutskrift på 60 stp.

Mastergrad i historie

En mastergrad gir studenten muligheter for interessebasert fordypning. Dette kommer til uttrykk gjennom den vekt som er lagt på arbeidet med kursdelen og mastergradsoppgaven, som stiller store krav til selvstendighet, selvdisiplin og kritisk-analytiske ferdigheter. De fleste studentene arbeider med oppgaver som er knyttet til områdeseminar på instituttet. Opptak til mastergrad forutsetter bachelorgrad med spesialisering i historie (90 stp) eller cand. mag. grad med mellomfag historie. MERK! Hovedopptak til masterstudium er i høstsemesteret, med søknadsfrist 15. april. For informasjon, se uib.no/utdanning.

Oversikt over historieemner høsten 2013

100-nivå

HIS101	Oversikt over eldre historie (skoleeksamen)
HIS113	Fordypning i eldre historie (mappevurdering)

Høsten 2013 kan du velge mellom tre temaer:
Tema 1: <i>Midtøstens metropoler</i>
Tema 2: <i>Politikk og samfunn i Norgesveldet</i>
Tema 3: <i>Guds krig – Korstog i middelalderen</i> |
| HIS114 | Fordypning i eldre historie (skoleeksamen)

Tema høsten 2013: <i>1814 – Noregs forunderlige år</i> |
| HIM103 | Islam og politikk (skoleeksamen) |

200-nivå

- HIS203 Historiske kjelder og kjeldekritikk
- HIM201 Fordypning i Midtøstens historie (skoleeksamen)
Tema høsten 2013: *Minoriteter i det moderne Midtøsten*
- HIS250 Bacheloroppgave i historie
Høsten 2013 kan du velge mellom 4 temaer:
Tema 1: *Midtøstens metropoler*
Tema 2: *Politikk og samfunn i Norgesveldet*
Tema 3: *Guds krig – Korstog i middelalderen*
Tema 4: *1814 – Noregs forunderlige år*
- HIM250 Bacheloroppgave i Midtøstens historie
Tema høsten 2013: *Minoriteter i det moderne Midtøsten*

EMNE- OG TEMATILBUD HØSTEN 2013

Innføring i historiefaget

For å gi alle våre studenter en innføring i historiefaget, settes det opp fire innføringsforelesninger i begynnelsen av semesteret. Forelesningene vil gi en god innføring i historiefagets tradisjon, og vi anbefaler alle nye studenter å få med seg disse forelesningene. Alle laveregradstudenter skal ha lest metodepensumet, se under.

Tid og sted	Tittel	Foreleser
Fredag 16.08 kl. 10:15-12:00, Aud. A, Sydneshaugen skole	I: Historiefaget. Et barn av nasjonalstaten	Jørgen Christian Meyer
Onsdag 21.08 kl. 10:15-12:00, Aud. A, Sydneshaugen skole	II: Historisk kildekritikk (innføring)	Meyer
Fredag 23.08 kl. 10:15-12:00, Aud. A, Sydneshaugen skole	III: Historiske forklaringer og metode	Meyer
Mandag 26.08 kl. 10:15-12:00, Aud. A, Sydneshaugen skole	IV: Historisk tid. Lange linjer fra fortid til nåtid (innføring)	Meyer

Innføringsforelesningene i historisk metode er timeplanlagt under emnet HIS101.

Pensum i historisk metode

Olden-Jørgensen, S.: Til kildene! Introduksjon til historisk kildekritikk. København, 2001.

HIS101 - Oversikt over eldre historie

Emneansvarlig: Geir Atle Ermland (geir.ersland@ahkr.uib.no)

Temaomtale

DEL 1 – BYSTAT OG IMPERIUM

Antikken står sentralt i vår forståelse av den vestlige verdens historiske rødder. Begreper som demokrati, republik og imperium har alle deres opprinnelse i den græsk-romerske civilisation, og antikken har opp gjennom Europas historie blitt brukt som en righoldig referenceramme i kunst, arkitektur, filosofi og litteratur. Begrepet "antik" vil imidlertid i dette oversiktsemne bli definert langt bredere enn blot den græsk-romerske verden, både kronologisk og geografisk. Middelhavets kulturer var tett knyttet sammen med Midtøstens statsdannelser, fra bronzealderen og frem, og det er viktig at både bronzealderen og Midtøsten som "bagtæppe" for utviklingen av mere komplekse samfund i selve Middelhavsområdet. Senere var det især det østromerske rige, det såkaldt bysantinske, som mere konkret var arvtager etter den romerske civilisation.

Tilgangsvinkelen i pensum og på forelesninger er sterkt sosiologisk med vekt på forskjellige måter å indrette samfund på, både på mikro- og makroniveau. Græsk og romersk historie behandles sammen, hvor det er naturlig. Ambitionen er også å gi

studenten redskaber til at forstå samfund generelt set. Derfor trækkes der i et vist omfang linier til andre samfund til forskellige tider og forskellige steder i verden, og studenten opfordres til selv at gøre yderligere sammenligninger. I pensum er der et stort udvalg af kilder. Her er det vigtigt at notere sig hvorledes disse bruges til at diskutere væsentlige problemstillinger.

1. Samfund og statsdannelser i Midtøsten og Middelhavsområdet fra ca. 2500 f.Kr. frem til ca. 500 e.Kr. Makroniveau

Indførelsen af bronze som et vigtigt råstof medførte de fleste steder i verden opkomsten af mere komplekse samfund. I Midtøsten opstod der bystater, som fra kort før 2000 f.Kr. kom til at indgå i egentlige imperier, og i Egypt samledes nildalen under en konge. Som en udløber af Midtøstens bronzealder-civilisationer opstod der i Hellas byer i den minoisk-mykeniske kultur. Et vigtigt spørgsmål er, hvad der satte denne udvikling i gang, og hvad som bevirkede at imperierne og de komplekse samfund i Hellas kolapsede i slutningen af bronzealderen, før indførelsen af jern som almindeligt råstof.

Forbindelsen til Midtøsten står også centralt i diskussionen af opkomsten af nye komplekse samfund i jernalderen: de græske og italiske bystater. I hvor høj grad er nogen forbindelse mellem udviklingen i Middelhavsverdenen og udviklingen mod øst? Hvorledes skal man forklare den specifikke organisationsform med en høj grad af borgerlig deltagelse i styringen, som vi finder varianter af i de fleste bystater. Her er det nødvendigt sammenligne med andre samfund i verden, både forskellige typer høvdingesamfund og mere komplekse statsdannelser primært i Midtøsten. Repræsenterede antikkens bystater en væsensforskellig samfundstype?

Den forhistoriske del skal ikke studeres i detaljer; men det forudsættes, at man kender hovedtrækkene og er fortrolig med de forskellige samfundstyper. Især er det vigtigt at kunne anvende de analytiske forklaringsmodeller og begreber såsom gaveudveksling, redistribution, big-man, klientela, subsistens-, sfære- og markedsøkonomi. Vigtige nøgleord i studiet af både bronzealderens og jernalderens samfund er ekstern vareudveksling og intern redistribution, konsensus og konflikt, militær og politisk organisation og ideologisk overbygning. Det politiske system og det forholdsvis rudimentære antikke statssystem må kendes i hovedprincipperne. Vigtigt er balancen mellem elitens magt, folkelig deltagelse.

Middelhavets bystater kom hurtigt til at indgå i langt større jernalderstatsdannelser. Mod øst inkluderedes de i de hellenistiske kongeriger fra 300-tallet f.Kr. og frem. I vest kom de til at danne basis for opbyggelsen af det romerske imperium, som i slutningen af republikken også omfattede den østlige del af Middelhavet. Det er her vigtigt at se på forskellige måder med datidens infrastruktur at bygge op imperier (forhold mellem centrum/periferi, styring og kontrol, feudalisme/centralisme), og få fat i de særegne træk, som kendetegnede det romerske imperium.

Det romerske imperium oplevede på 200-tallet en alvorlig krise, som resulterede i dannelsen af en absolutistisk stat på 300-tallet e.Kr., hvor kristendommens monoteisme afløste det polyteistiske univers og blev koblet sammen med det romerske imperiums universalisme som styringsmiddel. I hvor høj grad skyldtes dette ydre pres på grænserne, eller interne strukturændringer, såsom stigning i styringsomkostningerne? Der må kunne trækkes hovedlinier op til den vesteuropæiske Middelalder og det Østromerske rige (Bysants) og araberne i øst, som på hver sin måde førte den romerske arv videre.

2. Jernalderens bonde- og bysamfund. Mikroniveau.

Den første del af dette tyngdepunkt er knyttet til den såkaldte modernisme-primitivisme debat, det vil sige karakteren af den antikke økonomi sammenlignet med moderne økonomier i industrialiserede og ikke-industrialiserede lande. Vigtigt er forholdet mellem land og by, handel og håndværks placering og betydning i forhold til den agrare sektor samt diskussionen om det antikke slaveri. Også i dette tyngdepunkt inddrages der analytiske forklaringsmodeller, herunder gaveudveksling, redistribution samt sfære-, subsistens- og markedsøkonomi.

Middelhavets geografi, klima og økologi sætter rammerne for forskellige måder at organisere antikkens landbrug på (brugs- eller bedriftsstørrelser, anvendelsen af forskellige typer arbejdskraft (fri og slave), teknologi, arbejdsrytme, markeder samt risiko- og profithensyn). Tilsvarende er vigtigt i handels- og håndværkssektoren; men her må der desuden lægges vægt på produktivitet, investeringsbehov, kvalitet kontra kvantitet. Spørgsmålet om elitens engagement og holdning til denne sektor står centralt, samt vekselvirkningen med samfundets sociale, ideologiske og mentalitetsmæssige overbygning i øvrigt.

Man må både se på de antikke byers indre opbygning og deres eksterne relationer. Central place modellen er grundlæggende, ikke bare for organiseringen af bylivet selv, for relationen mellem bysenter og opland, men også for opbygningen af større statsdannelse, herunder det romerske imperium (se tyngdepunkt 1).

På mikroniveau må de forskellige sociale grupperinger og forholdet mellem disse studeres, og hvorledes byen er struktureret rumligt. Hvilke institutioner og mekanismer i den antikke by knyttede medlemmerne sammen, og hvorledes disse bidrog til at opretholde og forny den sociale orden (identitet, social og økonomisk sikkerhedsnet, redistribuering af ressourcer og integration). Særlig vigtigt er forholdet mellem individ, familie, slægt og stat, det vil sige de forskellige og vekslende sociale arenaer, som antikkens mennesker måtte manøvrere på (familiesystem, klientalisme, venskabssystemer, mands- og kvindesfære, offentlig/privat).

DEL II – FRA FØYDALISME TIL HANDELSKAPITALISME 500-1750

Siktemålet med dette oversigtsemnet er å gi en beskrivelse av grunnleggende økonomiske og sosiale forhold i Europa i middelalderen og i tidlig moderne tid. Selv om emnet konsentrerer seg om vår verdensdel, skal det likevel plassere Europa i et komparativt perspektiv. Visse grunnleggende trekk ved næringsgrunnlag og sosial struktur i eldre agrarsamfunn er behandlet i foregående oversiktsemne om antikken. Vi skal dessuten gjøre oss kjent med sivilisasjoner i andre deler av verden både før de store oppdagelsene rundt 1500 og under den påfølgende prosessen med økende samkvem mellom kontinentene.

Samfunnsforholdene i Europa vil bli beskrevet i to hovedfaser med nettopp de store oppdagelsene som skille. Selv om begrepene "føydalisme" og "handelskapitalisme" blir benyttet om disse to fasene, ligger det i dette ingen umiddelbar tilslutning til et marxistisk utviklings skjema. Tvert imot vil mangfoldet i samfunnsforhold og utviklingslinjer innenfor Europa bli understreket. Norge er således et eksempel med en rekke særtrekk sammenliknet med kontinental-Europa.

Mens jordbruket og bondesamfunnet preges av stor grad av kontinuitet gjennom hele tidsrommet, viser bynæringene og spesielt langdistansehandelen en stadig kraftigere dynamikk. Allerede i middelalderen blir de europeiske byene motorer i den økonomiske utviklingen, og ved de store oppdagelsene sikret europeerne seg et overtak i den internasjonale handelen. Dette overtaket skulle gi Europa et økonomisk forsprang som vi i dag finner igjen i nord-sør-konflikten mellom i-land og u-land.

I det lange perspektivet hadde Europa stor befolkningsvekst fram til midten av 1300-tallet. Da skjedde en plutselig og kraftig nedgang, fulgt av en lengre periode med stagnasjon. Først fra rundt 1500 var veksten på nytt allmenn i vår verdensdel. I løpet av tidsrommet 1550-1650 passerte de fleste europeiske land befolkningsmaksimum fra middelalderen. Men så viste mange av dem på nytt stagnasjonstendenser i hundreårsperioden 1650-1750, før veksten atter skjøt fart. Om årsakene til denne utviklingen vet vi følgende: Det var en epidemisk sykdom, pest, som førte til folketapet rundt 1350 og stagnasjonen i den følgende tiden. Den nye veksten på 1500-tallet skyldtes at pesten begynte å slippe taket. Stagnasjonen 1650-1750 har vært mer omdiskutert, med klimaforverring og kombinasjonen av kriger og høy beskatning som mulige årsaker. Det kan også nevnes at Vest-Europa fra 1500-tallet fikk et særegent giftermålmønster i forhold til resten av verden. Det var kjennetegnet ved høy giftermålsalder og hushold basert på kjernefamilien med relativt få barn (4-5 i gjennomsnitt).

80-90 prosent av befolkningen bodde på landet og livnærte seg av jordbruk. Over de enkelte husholdene finner vi en organisasjon i territorielle enheter som landsbyen (kontinental-Europa) og gården (Norge). Det er viktig å kjenne til hvilke former for sosialt fellesskap disse kollektivene representerte. Videre bør man kjenne til hvordan jorda var delt i dyrkingstyper og driftsenheter, og hvordan åkerbruk og husdyrhold i store trekk ble drevet, og hvordan arbeid, makt og status var fordelt mellom kjønnene.

En større eller mindre del av jordbruksproduksjonen ble trukket ut av disse kollektivene, vesentlig i form av jordleie til grunneierne og skatt til staten. Den førstnevnte overføringen krever en avklaring av jordeiendomsforholdene og jordleieformene. Godsøkonomi og landsbyfellesskap blir to sentrale begreper i utforskningen av jordbruk og sosial struktur. I den sosiale strukturen legges hovedvekten på trekk som kjennetegner hver av de tre stendene - bønder, verdslig aristokrat og geistlighet - hver for seg og i forhold til hverandre. Den middelalderlige føydalismen kommer her inn som en viktig formende faktor. Den andre overføringen i form av skatt gir et inntrykk av hvordan også staten kom til å tyngge undersåttene. Det var spesielt fra 1600-tallet at beskatningen økte.

Den sterke byveksten ca. 950-1300 bør studeres på bakgrunn av den alminnelige befolkningsutviklingen og forholdene i jordbrukssamfunnet. Sammenhengen mellom byutviklingen og den såkalte handelsrevolusjonen er særlig viktig. Det er også et poeng å gripe det som særkjenner bysamfunnet og bystyringen. Når det gjelder nedgangs- og kriseperioden i senmiddelalderen, er bildet av byliv og bynæringer ganske sammensatt og motsetningsfylt.

Relativt sett ble byenes og handelen stilling styrket i denne perioden, en utvikling som fortsatte fra 1500-tallet og utover, også uavhengig av de store oppdagelsene. I Middelhavsområdet skapte for eksempel ullhandelen økte muligheter for kapitalakkumulasjon og vekst i finansinstitusjoner, og i landene omkring Østersjøen og

Nordsjøen hadde handelen med tekstiler, fisk, korn og tømmer lignende virkninger. Således var i Norge fisk en viktig eksportvare i middelalderen, som i senmiddelalderen dannet grunnlaget for de hanseatiske kjøpmennenes sterke stilling. På 1500- og 1600-tallet kom i tillegg tømmer og metaller, og handelen ble etter hvert i større grad drevet av norske kjøpmenn eller utlendinger som hadde etablert seg fast i landet.

Den begynnende handelskapitalismen og en ny skipsteknologi dannet en del av bakgrunnen for det verdenshistoriske omslaget som kom med de store oppdagelsene fra slutten av 1400-tallet. Europeerne kom nå i kontakt med store deler av den øvrige kloden. Kontakten gikk straks over i kommersiell utnyttning, politisk herredømme og kulturell overføring. Alt dette skjedde hovedsakelig på europeernes premisser.

På den europeiske siden danner 1600 et skille. Før denne tid var ekspansjonen en iberisk (portugisisk-spansk) sak. Det er viktig å finne ut hvilke motiver, kunnskaper og materielle forutsetninger nettopp denne delen av Europa hadde for å innlede den globale ekspansjonen. De portugisiske oppdagelsene dekket Afrika og Asia og førte fra gjennombruddet i 1497 til et handelsimperium basert på flåtemakt og støttepunkter på land, men lite territoriell okkupasjon. Det spanske imperiet ble skapt i Amerika i tiårene etter 1492 og baserte seg på full politisk underleggelse og betydelig innvandring fra Europa. Forskjellene mellom de portugisiske og spanske veldene kan utnyttes komparativt til å utforske de sivilisasjonene og statsdannelsene som europeerne tørnet imot. Den økonomiske basisen for begge imperiene var likevel felles: handel med ekstremt verdifulle varer, vesentlig krydder (Asia) og edelmetall (Amerika).

Etter 1600 kom andre europeiske stater med, først og fremst Nederland, Frankrike og England, men også Danmark-Norge og Sverige deltok. Den sterkeste kontakten og utnyttningen skulle nå i tur og orden knytte seg til de vestindiske øyene, Nord-Amerika og India. I Vestindia ble det skapt en plantasjeøkonomi basert på nær ideelle naturgitte forutsetninger for produksjon av luksusvarer som sukker, tobakk og kaffe og på massiv overflytting av slavearbeidskraft fra Afrika. I Nord-Amerika skjedde det en omfattende innvandring og nybygging fra England og Frankrike. India med sin store folkemengde ble særlig fra 1700-tallet av et viktig marked for europeiske tekstilvarer.

Mens staten hadde en førende rolle i den portugisiske og spanske ekspansjonen, ble den nederlandske, franske og engelske utnyttelsen av de utomeuropeiske områdene i hovedsak overlatt til private eller halv-statlige handelskompani med statlig vern. Det betyr at den oversjøiske aktiviteten ble mer ensidig preget av økonomiske motiv. Den spanske sivilisasjonsoverføringen til Amerika ble i liten grad oppfulgt av de andre statene. Et unntak gjelder den sterke europeiseringen av det senere USA og Canada.

Støtten til handelskompaniene inngikk i en mer omfattende økonomisk politikk som i ettertid har fått navnet merkantilisme. Målet for en stat var å oppnå maksimal rikdom uttrykt i edelmetall. Dette kunne skje ved at staten gikk med overskudd i handelen med andre stater. Dette fordret igjen en stor produksjon av billige varer for eksport, kombinert med størst mulig grad av selvforsyning og høy toll på innførte varer. I Danmark-Norge var danskenes monopol på å selge korn til Norge og nordmennenes på å selge jern i Danmark eksempler på en slik politikk. Denne politikken er blitt oppfattet som sosialt diskriminerende fordi den favoriserte kjøpmenn og næringsdrivende. De fikk privilegier, skjerming mot konkurranse og til og med statlig støtte. Merkantilismen var slik betraktet den politiske rammen rundt storborgerskapets handelskapitalisme. Men det finnes også historikere som har presentert alternativer til en slik utlegning av

merkantilismen, bl.a. den at den var et ledd i statenes forsøk på å bygge opp en sterk militærmakt.

DEL III - EUROPEISK STATS- OG ORGANISASJONSUTVIKLING 500-1750

Utgangspunkt er antikkens emne om imperium og bystat. I hvilken grad og på hvilken måte representerer den europeiske staten noe nytt? Det europeiske statssystemet har spilt en viktig rolle i forklaringene på Europas dominans i tiden fra de store oppdagelser og fremover. Kombinasjonen av kulturell enhet og politisk oppsplitting skapte konkurranse mellom de politiske enhetene. Dette stimulerte i sin tur tekniske, administrative og andre oppfinnelser og bidro til at de europeiske statene søkte å legge under seg andre deler av verden. I pensumlitteraturen og i forelesningene vil denne oppfatningen bli diskutert med utgangspunkt i et studium av 1) Europas territoriale inndeling, og 2) staters og andre politiske enheters organisasjon og funksjoner. I lang tid var nemlig ikke staten den eneste politiske enhet i Europa. I alle fall frem til reformasjonen lå en rekke viktige politiske funksjoner under kirken, samtidig som bystaten gjenoppstod i løpet av middelalderen og enkelte steder levde videre helt frem til 1800-tallet. Videre var det i en stor del av perioden en glidende overgang mellom "stater", styrt av konger, og mindre enheter, styrt av lokale godseiere og stormenn.

Perioden begynner med oppdelingen av den samlede middelhavsverden som fullføres med arabernes erobringer på 600-tallet, men hovedvekten legges på konsolideringen av stat og kirke i de sentrale delene av Europa fra 900- og 1000-tallet og utover, og eksporten av denne formen for politisk organisasjon til de nye områdene i nord og øst, deriblant Norge. En sentralmakt ble bygget opp over større områder, samtidig som grensene mellom disse områdene ble trukket klarere opp. Den norske "rikssamlingen" behandles som et eksempel på denne utviklingen. I neste fase skjedde det imidlertid også mange steder en utvikling i motsatt retning, gjennom dannelsen av unioner mellom flere stater. Kalmarunionen i Norden diskuteres som et eksempel på dette. Det legges videre vekt på begynnende byråkratisering, veksten i offentlig rettshåndhevelse, militærmaktens utvikling og problemet med maktfordeling, som særlig kommer til uttrykk i forsøkene på å begrense kongens makt gjennom parlamenter og stenderforsamlinger fra 1200-tallet og utover.

Tredje fase innledes med reformasjonen og den militære revolusjon på 1400- og 1500-tallet, og føres frem til den franske revolusjon. En del forskere har sett denne fasen som det egentlige gjennombruddet for den europeiske staten, et synspunkt som blir diskutert i pensum og forelesninger. Klart er det at konkurransen mellom statene ble mer intens. På det ytre plan resulterte dette i at prinsippet om maktbalanse slo gjennom. Mens den militære revolusjon dannet grunnlaget for de store "krutt-imperiene", som Osmanneriket i Midtøsten og middelhavsområdet og Stormogulens rike i India, ble resultatet i Europa at alle forsøk på dominans fra en stats side ble møtt med en allianse av de konkurrerende statene. Innad bidrog konkurransen til økt byråkratisering og sentralisering, samtidig som reformasjonen gav statsmakten kontroll over religionene, i første rekke i protestantiske land, men til en viss grad også i katolske. Klarest kommer denne sentraliseringen til uttrykk i eneveldet, som kan synes å være den logiske løsningen på den intense konkurransen mellom statene. Svært konkurransedyktige stater som England og Nederland ble imidlertid ikke eneveldige. Eneveldets karakter, de forskjellige forklaringer som har vært gitt på innføringen av denne styreform og forholdet mellom eneveldige og ikke-eneveldige stater vil stå sentralt. Det dansk-norsk eneveldet vil her være et hovedeksempel, både på betydningen av krig og konkurranse for innføringen av denne statsformen, og på sentrale trekk ved eneveldet som politisk

system. Formelt sett var Danmark-Norge den mest eneveldige stat i Europa, med en skreven forfatning som gav kongen all makt, men hvor styret var gjennomgående byråkratisk og forutsigelig og mottakelig for press og henvendelser fra undersåttene.

Emnet føres frem til den franske revolusjon, som innleder en ny fase i den europeiske statens historie, nemlig første skritt i utviklingen av den moderne, demokratiske nasjonalstat.

Obligatorisk skriftlig arbeid HIS101

For å kunne avlegge eksamen i HIS101, må studentene få godkjent obligatorisk skriftlig arbeid. Studenter som ikke får godkjent ved første forsøk, får en ny sjanse. Oppgavene vil bli vurdert som godkjent/ikke godkjent og det blir gitt en felles kommentar til alle oppgavene. Oppgaveteksten blir publisert i Kark og oppgavesvaret skal leveres samme sted. Du finner lenke til Kark på hjemmesiden til HIS101 på Mi side.

Studenter som ikke leverer eller som ikke får godkjent øvingsoppgaven, kan ikke avlegge eksamen i HIS101. Ved sykdom eller tekniske problemer under innlevering må studenten snarest kontakte Kark (kark@uib.no, tlf. 55 58 89 46/55 58 89 39).

Merk at du ikke får se oppgaven din i vurderingsperioden.

Besvarelsen skal være på rundt 1500 ord. Instituttet gjør oppmerksom på at dersom oppgaven skal bli vurdert, må den framstå som et reelt forsøk.

HIS101-frister høsten 2012

Oppgavetekst ut:	Innleveringsfrist:	Tilbakemelding:
Torsdag 26. september	Torsdag 3. oktober	Torsdag 17. oktober

Alle frister er kl. 10.00.

Forelesningsoversikt HIS101, høsten 2013

HIS101 er timeplanlagt med følgende detaljer. Vær oppmerksom på at endringer kan forekomme i løpet av semesteret. Det er derfor viktig at du holder deg oppdatert på timeplanen på Mi side for HIS101.

Tid: Mandager, onsdager og fredager 10:15-12:00

Sted: Forelesningene er planlagt til Sydneshaugen skole, Aud A. Forbehold om endringer. Oppdaterte timeplaner finner du på Mi side.

Dato	Tema	Foreleser
16.08	Historiefaget. Et barn av nasjonalstaten (innføring)	Jørgen Christian Meyer
21.08	Historisk kildekritikk (innføring)	Meyer
23.08	Historiske forklaringer og metode (innføring)	Meyer
26.08	Historisk tid. Lange linjer fra fortid til nåtid (innføring)	Meyer
28.08	Verden før antikken	Meyer
30.08	Oppkomsten av komplekse statsdannelser	Meyer
02.09	Bystaten. Jernalderens verden	Meyer
04.09	Politisk kultur i bystaten	Ingvar B. Mæhle
06.09	Fra republikk til principat	Mæhle
09.09	Byen på mikronivå	Meyer
11.09	Byen på mikronivå	Meyer
13.09	Imperium Romanum	Meyer
16.09	Den absolutistiske stat	Meyer
18.09	Østroma (Bysants) og arabernes verden	Meyer
20.09	Politisk geografi 500-1500	Leidulf Melve
23.09	Bønder, gods og føydalisme	Geir Atle Ersland
25.09	Byutvikling i mellomalderen	Ersland
27.09	Mellomalderens styringsprinsipp	Melve
30.09	Den universelle kyrkja	Eldbjørg Haug
02.10	Noreg blir ein mellomalderstat	Haug
04.10	Europeisk fjernhandel i mellomalderen	Ersland
07.10	Seinmellomalderkrise	Ersland
09.10	Fyrstemakt og religion: Fra Avignon til Worms	Haug
11.10	Norden i seinmellomalderen	Haug
14.10	Dei store oppdagingane	Ståle Dyrvik
16.10	Atlanterhavsøkonomien	Dyrvik
18.10	Det norske jordbruksfunnet i komparativt perspektiv	Dyrvik
21.10	Forelesingsfri	
23.10	Forelesingsfri	
25.10	Forelesingsfri	
28.10	Reformasjonar og religionskrigar til 1648	Thomas Slettebø
30.10	Nye næringar og samfunnsgrupper i Noreg 1500-1700	Dyrvik
01.11	Det politiske systemet i Frankrike på 1600- og 1700-talet	Slettebø
04.11	Det politiske systemet i Storbritannia på 1600- og 1700-talet	Arne Solli
06.11	Ledemot og lensstyre. Norsk-dansk politisk historie til 1660	Slettebø

08.11	Einevelde og embetsstyre. Norsk-dansk politisk historie 1660-1750	Slettebø
11.11	Krig og koloniar. Europeiske makter i rivalisering 1650-1750	Solli
13.11	Tid for globalhistorie?	Eivind H. Seland
15.11	Forelesingsfri	
18.11	Oppsummering 1: Bystat og imperium	Mæhle
20.11	Oppsummering 2: Frå føydalisme til handelskapitalisme 500-1750	Solli
22.11	Oppsummering 3: Europeisk stats- og organisasjonsutvikling 500-1750	Erlsand

Kollokviégrupper HIS101

Instituttet tilbyr 4 lærerstyrte kollokviégrupper/ kollokviégrupper med viderekomne studenter som kollokvielere, hvor eksamensoppgave og problemstillinger vil bli diskutert. Påmelding via Mi side.

Timeplan for kollokviégruppene finner du på samme sted som oversikt over forelesningene for HIS101. Se uib.no/utdanning/emne/HIS101

HIS113 - undervisningsopplegg og leveringsrutiner

Undervisning, mappebasert fordyping

Instituttet tilbyr undervisning i HIS113 hvert høstsemester, men temaene varierer fra år til år. HIS113 er basert på oppgaveskriving og kommentering, i tillegg til forelesninger og pensumlesning innen tema som til enhver tid blir tilbudt. Mot slutten av semesteret skal studentene svare på en 2-timers skoleeksamen.

Alle studentene skal skrive 3 obligatoriske oppgaver. De to første oppgavene skal kommenteres av både medstudenter og lærere, mens den siste bare får en kort kommentar fra lærer. Studentene oppfordres til å levere inn en forbedret versjon 2 av de to første oppgavene etter at de er ferdig kommenterte, mens den tredje oppgaven skal legges i mappen slik den ble levert inn. Fristen for levering av versjon 2 går ut en stund *før* innleveringen av den tredje og siste oppgaven. All innlevering og kommentering skjer på Internett i seminarsystemet Kark og både oppgavene og kommenteringsinnsatsen teller med i den totale mappekarakteren. Kommenteringsinnsatsen kan virke justerende (+/-) på den totale mappekarakteren med inntil en karakter. Mappen utgjør 75 % av den totale karakteren og skoleeksamen 25 %.

Valg av tema og seminargruppe gjøres på Studentweb samtidig med semesterregistreringen (når du oppretter undervisningsmelding).

Frist for tema- og gruppevalg er tirsdag 20. august kl. 10.00.

Temaer høsten 2013

HIS113 Fordypning i eldre historie (mappevurdering)

Høsten 2013 kan du velge mellom tre temaer:

Tema 1: *Midtøstens metropoler*

Tema 2: *Politikk og samfunn i Norgesveldet*

Tema 3: *Tema 3: Guds krig – Korstog i middelalderen*

Du finner temaamtaler og tematisk forelesningsoversikt lenger bak i heftet.

Oppgaveforelesning, felles for alle HIS113-studenter

Tid og sted	Tittel	Foreleser
Mandag 26.08.12 , kl. 14.15-16.00, Sydneshaugen skole, Aud A (105)	Oppgaveforelesning: skrijving og kommentering av mappeoppgaver	Cecilie Boge og Svein Kåre Sture

Seminargrupper - gruppemøter

Alle seminargruppene får tildelt et grupperom som disponeres en dobbelttime i uken. Her kan studentene gå igjennom problemstillinger/kildeproblem til neste oppgave, og diskutere faglige spørsmål og pensum. Gruppene er studentstyrte, men gruppens lærer vil forsøke å være med på det første gruppemøtet. Du finner tid og sted for de aktuelle gruppene under timeplan-data for HIS113 på utdanningssidene til UiB.

Oppgaveskriving, -kommentering og debatt

De obligatoriske oppgavene skal være på 1500-2000 ord. Emnebeskrivelsen for dette emnet tilsier at *den første versjonen av oppgaven skal være en fullstendig oppgave*. Bare et utkast, en problemstilling eller en disposisjon vil ikke være tilfredsstillende som første versjon av oppgaven. Det forventes også at alle oppgavene har en litteraturliste og referanser til benyttet litteratur og kilder. Instituttet forventer at alle studenter leser og setter seg grundig inn i Universitetet i Bergen sitt skriv om god kildebruk: <http://www.uib.no/ua/dokumenter/kildebruk.htm>. I fillageret i Mi side finnes det i tillegg flere lenker til dokument og sider som omhandler sitering og referering.

Fristen for innlevering er alltid klokken 13.00, uansett dag (se tidsfrister under). For hver av de to første oppgavene studentene leverer inn, må de også kommentere to medstudenters besvarelser. Fristen for kommentering er alltid klokka 13. *Studenter som ikke kommenterer, eller bare kommenterer én av to oppsatte oppgaver, får ikke lærerkommentarer*. Lister i Kark forteller hvem som skal kommentere hvem.

Det er svært viktig at alle studenter gjør seg kjent med hva som er forventet av dem gjennom semesteret. Emnebeskrivelsen sier eksplisitt hva som skal være utført av oppgaver for at studenten skal få gå opp til eksamen.

I Kark er det også en diskusjonsblogg for alle som studerer samme tema. Her kan studentene diskutere faglige spørsmål med medstudenter og lærere.

Rutiner ved for sen innlevering

Etter at tidsfristen for innlevering er gått ut kl. 13.00, er det ikke lenger mulig å levere inn oppgaven på Kark. Dersom du ikke får levert oppgaven i tide p.g.a. sykdom eller tekniske problemer, må du snarest mulig på innleveringsdagen ta kontakt med kark@uib.no (Tlf. 55 58 89 46/55 58 89 39).

HIS113-frister høsten 2013

	Innleveringsfrist:	Studentkommentarer ferdige innen:	Lærerkommentarer ferdige innen:
Oppgave 1	Mandag 9. september	Fredag 13. september	Mandag 23. september
Oppgave 2	Mandag 7. oktober	Fredag 11. oktober	Mandag 21. oktober
Ny versjon, oppgave 1 og 2	Mandag 28. oktober	---	---
Oppgave 3	Mandag 4. november	---	Mandag 11. november

Alle studentfrister er kl. 13.00. Lærerne skal kommentere innen kl. 24.00.

HIS113: Leverings- og kommenteringsplan hausten 2013

August			September			Oktober			November			Desember		
1	T		1	S		1	T		1	F		1	S	
2	F		2	M	36	2	O		2	L		2	M	49
3	L		3	T		3	T	(HIS101: Innlevering)	3	S		3	T	
4	S		4	O		4	F		4	M	Oppgave 3	4	O	
5	M	32	5	T		5	L		5	T		5	T	
6	T		6	F		6	S		6	O		6	F	
7	O		7	L		7	M	Oppgave 2	7	T		7	L	
8	T		8	S		8	T		8	F		8	S	
9	F		9	M	Oppgave 1	9	O		9	L		9	M	50
10	L		10	T		10	T		10	S		10	T	(HIS01-eksamen)
11	S		11	O		11	F	Ferdige studentkomm./ (HIS114: Tilbakemeld.)	11	M	Ferdige lærarkomm.	11	O	
12	M	33	12	T		12	L		12	T		12	T	
13	T		13	F	Ferdige studentkomm.	13	S		13	O		13	F	
14	O	Orienteringsmøter	14	L		14	M	42	14	T		14	L	
15	T		15	S		15	T		15	F		15	S	
16	F		16	M		16	O		16	L		16	M	51
17	L		17	T		17	T	(HIS101:Tilbakemelding)	17	S		17	T	
18	S		18	O		18	F		18	M	HIS113-eksamen	18	O	
19	M	34	19	T		19	L		19	T		19	T	
20	T	Frist for temaval kl. 10.00	20	F	(HIS114: Utlevering)	20	S		20	O	(HIS114-eksamen)	20	F	
21	O	Forelesingsstart	21	L		21	M	Ferdige lærarkomm.	21	T		21	L	
22	T	denne veka	22	S		22	T		22	F		22	S	
23	F		23	M	Ferdige lærarkomm.	23	O		23	L		23	M	52
24	L		24	T		24	T		24	S		24	T	Julafta
25	S		25	O		25	F		25	M		25	O	1. juledag
26	M	Oppgaveførelsesing	26	T	(HIS101: Utlevering)	26	L		26	T		26	T	2. juledag
27	T		27	F	(HIS114: Innlevering)	27	S		27	O		27	F	
28	O		28	L		28	M	Versj. 2 av oppg 1 og 2	28	T		28	L	
29	T		29	S		29	T		29	F		29	S	
30	F		30	M		30	O		30	L		30	M	
31	L		31	T		31	T					31	T	Nyttårsafta

Første gruppemøte er i veke 35. Gruppelæreren er med på det første møtet.

Måndag 26. august 14.15-16.00: Forelesing om oppgaveskriving og -kommentering (felles for alle tema)

MERK: All innlevering og kommentering er obligatorisk! Oppgavene finn du i Kark. Alle studentfristar på HIS113 er kl. 13.00.

Ved sjukdom eller tekniske problem, kontakt Kark-kontoret på kark@uib.no, eller 55 58 89 46 / 55 58 89 39

Oppgave 1: Innleveringsfrist 9. september kl. 13.00. Kommenteringsfrist 13. september. Lærarkommentarar 23. september kl. 24.00.

Oppgave 2: Innleveringsfrist 7. oktober kl. 13.00. Kommenteringsfrist 11. oktober. Lærarkommentarar 21. oktober kl. 24.00.

Oppgave 1 og 2, revidert versjon: Innleveringsfrist 28. oktober kl. 13.00. Versjon 2 skal ikkje kommenterast.

Oppgave 3: Innleveringsfrist 4. november. Kort tilbakemelding frå lærar 11. november kl. 24.00. Studentane kommenterer ikkje oppgave 3.

HIS250 - Undervisningsopplegg og leveringsrutiner

Instituttet tilbyr undervisning i HIS250 hvert semester, men temaene varierer fra semester til semester. I høstsemesteret blir det undervist i eldre historie og i vårsemesteret i nyere historie. Hvert semester kan en velge ett av flere tema. Undervisningen skjer gjennom forelesninger, seminarvirksomhet og individuell veiledning. Instituttet utarbeider pensumlister (grunnpensum).

Informasjon om opptak

Det er begrenset kapasitet på de ulike temaene i HIS250. Alle som skal ta HIS250 må derfor søke om plass på emne og tema. Du søker via Studentweb. I søknaden må du sette opp tre prioriterte ønsker om tema. **For høsten 2013 er søknadsperioden 17.06.2013-14.08.2013**

Dersom et tema har flere søkere enn plasser, vil følgende søkergrupper prioriteres:

1. Studenter som tar spesialisering i historie, og som avslutter graden det inneværende semesteret.
2. Studenter som har avlagt 60 studiepoeng i historie, inkludert emnene HIS101 og HIS102.

Dersom temaet og/eller emnet blir fullt, vil opptak skje ved loddtrekning innenfor hver prioriteringsgruppe. Dersom det er ledige plasser på et tema etter opptaket, blir disse åpnet for direkte påmelding via Studentweb.

Denne informasjonen finner du også i emnebeskrivelsen for HIS250, se uib.no/utdanning

Temaer høsten 2013

HIS250 Bacheloroppgave i historie

Høsten 2013 kan du velge mellom 4 temaer:

Tema 1: *Midtøstens metropoler*

Tema 2: *Politikk og samfunn i Norgesveldet*

Tema 3: *Guds krig – Korstog i middelalderen*

Tema 4: *1814 – Noregs forunderlige år*

Du finner temaamtaler og tematiske forelesningsoversikter lenger bak i heftet.

NB! DET KAN IKKE VÆRE PENSUMOVERLAPPING MELLOM TEMA FOR BACHELOROPPGAVEN OG ET TEMA DU HAR TATT PÅ 100- ELLER 200-NIVÅ

Arbeidet med emnet er konsentrert rundt utarbeidelse av en større semesteroppgave og kommentering av andre studenter sine oppgaver. Bacheloroppgaven skal ha et omfang på rundt 5000 ord og må ikke overskride 6000 ord. Framstillingen skal være dokumentert med henvisninger til litteratur og eventuelle kilder, og den må ha en liste over kilder og litteratur som er brukt i oppgavesvaret. Oppgaven skal leveres til fastsatte tidspunkt i tre forskjellige versjoner og studentene skal kommentere to medstudenters oppgaver etter hver av de to første innleveringene. Innlevering og -kommentering foregår på Internett, i seminarsystemet Kark.

Som forberedelse til skrivingen av bacheloroppgaven vil det bli arrangert et kurs i praktisk metode.

Det er mulig å skifte ut deler av grunnpensum med selvvalgt litteratur. Veileder for bacheloroppgaven må godkjenne pensumlisten. Alle studentene får tildelt veileder og veiledningen skjer etter instituttet sine retningslinjer. Pensumlisten skal leveres inn i Kark en uke før endelig versjon av bacheloroppgaven. Studenter som ikke får denne godkjent av veileder, må levere ny pensumliste sammen med bacheloroppgaven. Merk at pensumliste og litteraturliste ikke er det samme! Se detaljert informasjon i emnebeskrivelsen for HIS250.

Praktisk metodeseminar, felles for alle HIS250-studenter

Tid og sted	Tittel	Foreleser
Mandag 12:15-14:00 (19.08.2012) Sydneshaugen skole, Auditorium E (209)	Praktisk metodeseminar I	Thomas Slettebø
Onsdag 12:15-14:00 (21.08.2012) Sydneshaugen skole, Auditorium E (209)	Praktisk metodeseminar II	Thomas Slettebø
Fredag 12:15-14:00 (23.08.2012) Undervisningsrommet, SV- biblioteket. Fosswinkelsgate 14	Praktisk metodeseminar III	Hanne Marie Johansen

Rutiner ved for sen innlevering

Etter at tidsfristen for innlevering er gått ut kl. 13.00, er det ikke lenger mulig å levere inn oppgaven på Kark. Dersom du ikke får levert oppgaven i tide p.g.a. sykdom eller tekniske problemer, må du snarest mulig på innleveringsdagen ta kontakt med kark@uib.no (Tlf. 55 58 89 46/55 58 89 39).

Retningslinjer for veiledning

Instituttet tilbyr studentene på HIS250 veiledning på bacheloroppgaven. Studentene har selv ansvar for å følge opp tilbudet. Studentene er videre ansvarlige for det endelige resultat av oppgaven og for gjennomføring av muntlig eksamen.

Veiledningen vil i de ulike fasene av oppgaveskriving foregå gruppevis, individuelt eller på nett, avhengig av faglige behov og fordelingen av studentene. Veileder gir beskjed i god tid om når veiledningen skal foregå, og studentene forventes å delta og må gi beskjed om evt. forfall. Den enkelte veileder avgjør om tilbakemelding på innleveringene skal skje skriftlig eller muntlig.

Veileder vil også være tilgjengelig på e-post dersom studenter har mindre spørsmål i forbindelse med arbeidet på bacheloroppgaven, pensum eller liknende. Studentene skal informeres dersom veileder skal være borte fra instituttet i en lengre periode.

Studentene har krav på personlig veiledning gjennom samtaler om pensumvalg, utkast til oppgaver og andre faglige spørsmål, spesielt i begynnelsen og slutten av studiet. Etter avtale kan studentene levere inn en ny versjon av oppgaven mellom 2. og endelig innlevering av oppgaven.

Studenten leverer inn pensumlisten på Kark en uke før endelig innlevering av oppgaven. Veileder skal ta kontakt med studenten dersom pensumlisten ikke kan godkjennes.

HIS250-frister høsten 2013

	Innleveringsfrist:	Studentkommentarer ferdige innen:	Tilbakemelding fra lærer innen:
1. innlevering	Mandag 2. september	Fredag 6. september	Fredag 13. september
2. innlevering	Fredag 4. oktober	Onsdag 9. oktober	Fredag 18. oktober
Pensumliste	Fredag 8. november	----	----
Bacheloroppgave	Fredag 15. november	----	----

Alle studentfrister er kl. 13.00. Lærerne skal kommentere innen kl. 24.00 eller etter avtale.

***HIS250-studenter oppfordres til å kombinere HIS250 med emnet
HIS203 Historiske kilder og kildekritikk***

HIS250 og HIS203: Leverings- og kommenteringsplan hausten 2013

August			September			Oktober			November			Desember		
1	T		1	S		1	T		1	F		1	S	
2	F		2	M	HIS250: 1. innlevering	2	O		2	L		2	M	HIS203: Innlev. oppg. 2
3	L		3	T		3	T		3	S		3	T	
4	S		4	O		4	F	HIS250: 2. innlevering	4	M		4	O	
5	M	32	5	T		5	L		5	T		5	T	
6	T		6	F	HIS250: Studentkomm	6	S		6	O		6	F	
7	O		7	L		7	M	HIS203: Utlevering oppg. 1	7	T		7	L	
8	T		8	S		8	T		8	F	HIS250: Pensumliste	8	S	
9	F		9	M		9	O	HIS250: studentkomm.	9	L		9	M	
10	L		10	T		10	T		10	S		10	T	
11	S		11	O	HIS250: Tilbakemelding frå	11	F		11	M	HIS203: Ny versj. oppg. 1	11	O	
12	M	33	12	T	rettleiar denne veka	12	L		12	T		12	T	
13	T		13	F		13	S		13	O		13	F	
14	O	Orienteringsmøter	14	L		14	M		14	T		14	L	
15	T		15	S		15	T		15	F	HIS250: Bacheloroppgåve	15	S	
16	F		16	M		16	O	HIS250: Tilbakemelding frå	16	L		16	M	
17	L		17	T		17	T	rettleiar denne veka	17	S		17	T	
18	S		18	O		18	F		18	M	HIS203: Utlevering oppg. 2	18	O	
19	M	HIS250: Praktisk metodesem. 34	19	T		19	L		19	T		19	T	
20	T		20	F		20	S		20	O		20	F	
21	O	HIS250: Praktisk metodesem.	21	L		21	M	HIS203: Innlevering oppg. 1	21	T		21	L	
22	T		22	S		22	T		22	F		22	S	
23	F	HIS250: Praktisk metodesem.	23	M		23	O		23	L		23	M	
24	L		24	T		24	T		24	S		24	T	Julaføte
25	S		25	O		25	F		25	M		25	O	1. juledag
26	M	35	26	T		26	L		26	T		26	T	2. juledag
27	T		27	F		27	S		27	O		27	F	
28	O		28	L		28	M		28	T		28	L	
29	T		29	S		29	T		29	F		29	S	
30	F		30	M		30	O	HIS203: Tilbakemelding frå	30	L		30	M	
31	L		31	T		31	T	lærer i løpet av denne veka				31	T	Nyttårsføte

All innlevering og kommentering er obligatorisk. Ved sjukdom eller tekniske problem, kontakt Kark på kark@uib.no eller 55 58 89 46/55 58 89 39

HIS250:

- 1. innlevering:** Måndag 2. september kl. 13.00. Kommenteringsfrist fredag 6. september kl. 13.00. Tilbakemelding frå rettleiar i løpet av veke 37.
 - 2. innlevering:** Fredag 4. oktober kl. 13.00. Kommenteringsfrist onsdag 9. oktober kl. 13.00. Tilbakemelding frå rettleiar i løpet av veke 42.
- Innlevering av pensumliste: Fredag 8. november kl. 13.00. NB! Pensumlista er ikkje det same som litteraturlista for bacheloroppgåva. Pensumlista blir godkjent/ikkje godkjent av rettleiar i Kark.
- 3. innlevering:** Fredag 15. november kl. 13.00. Endeleg bacheloroppgåve blir ikkje kommentert. Dei som ikkje har fått godkjent pensumlista i første runde, leverer ny pensumliste saman med bacheloroppgåva.

HIS203:

- Oppgåve 1:** Utlevering måndag 7. oktober kl. 09.00. Innlevering måndag 21. oktober kl. 13.00. Tilbakemelding frå lærar i løpet av veke 44. Ny versjon innan måndag 11. november kl. 13.00.
- Oppgåve 2:** Utlevering måndag 18. november kl. 09.00. Innlevering måndag 2. desember kl. 13.00.

TEMAOMTALER HIS113/HIS250, HIS114/HIS250, HIM201/HIM250, HIM103 OG HIS203

HIS113/HIS250 – Tema 1: Midtøstens metropoler

Emneansvarlig: Kristoffer Momrak (e-post: kristoffer.momrak@ahkr.uib.no)

Temaomtale

I emnet Midtøstens metropoler skal vi se nærmere på de tidlige byene i Midtøsten og deres senere utvikling. Emnet dekker bronsealder og jernalder i Mesopotamia og Syria. Byenes fremvekst er tett knyttet til utviklingen av sivilisasjon, med skrift, organisert religion, sentralisert økonomi og politikk. Vi skal se på byene både som politiske aktører og som sosiale, politiske og økonomiske arenaer. Emnet vil legge vekt på to hovedområder, nemlig Mesopotamia, dagens Irak, der de første byene oppsto, og Syria, der noen av de tidligste internasjonale handelsbyene utviklet seg. Med oldtidsbyene Ur og Babylon som eksempler skal vi undersøke de tidligste byene i Mesopotamia og årsaker til byenes fremvekst, som utgraving av kanaler for jordbruk, etableringen av templer og behovet for internasjonal vareutveksling. Vi skal også se på ulike typer politisk organisasjon med byer som utgangspunkt, særlig fremveksten av ulike former for stater. Vi skal undersøke betydningen av handel og imperialism for byvekst, politiske og kulturelle særtrekk ved bystaten, og utviklingen av en kosmopolitisk kultur i Midtøsten og Middelhavsområdet. Studiet av de tidligste byene er et felt som har utviklet seg mye de siste tjue årene med viktige diskusjoner om historiske årsakssammenhenger og forklaringer av fortidens samfunnsformer. En viktig del av emnet er å se på ulike forklaringsmodeller for byenes fremvekst og funksjon, byens egenart og byens begrensninger.

Tematisk forelesingsoversikt

Timeplan for forelesning finner du på Mi side. Merk at det er lagt opp til 2 stk. dobbeltforelesninger, med rombytte mellom de to dobbeltforelesningene. Se timeplan og forelesningsoversikt i kalender på Mi side. For dere som tar temaet som HIS250, er det i tillegg til forelesningene under, satt opp en 4-timers veiledningssesjon den 29. okt, se Mi side.

Tittel	Foreleser
1a. Sivilisasjonens fremvekst	Kristoffer Momrak
1b. Midtøsten i bronsealder og jernalder oversikt	Momrak
2a. Byen blir til	Momrak
2b. Byens egenart	Momrak
3a. Bystat og metropol	Momrak
3b. Handelsbyer	Momrak
4a. Tempel, palass og befolkning – økonomi og samfunn	Momrak
4b. Tempel og palass – kultus og politikk	Momrak
5a. Fra bronse til jern – fra despoti til folkestyre?	Momrak
5b. En urbanisert verdens muligheter og begrensninger	Momrak
6. Oppsummering og spørsmål (kun 10:15-12)	Momrak

HIS113/HIS250 – Tema 2: Politikk og samfunn i Norgesveldet

Emneansvarlig: Eldbjørg Haug (eldbjorg.haug@ahkr.uib.no)

Temaomtale

Emnet vil rette søkelyset mot Norgesveldet i middelalderen med særlig vekt på samfunnsendringene etter at Island og Grønland ga opp sin status som fristater og anerkjente Håkon Håkonsson som konge 1260 - 1264. I 1266 inngikk Magnus Lagabøter og Alexander III fredstraktaten i Perth som ga den skotske kongen lensoverhøyheten over Sudrøyene.

Vi vil starte med en oversikt over Norgesveldet og utviklingen mellom skattlandene og sentralkraftene. Vi vil se på samfunnskraftene – konge, aristokrati og kirke, og konflikten som utspilte seg mellom dem. Denne konflikten speiler samtidig tilsvarende spørsmål i det øvrige Europa. Uløste spørsmål mellom kongemakten og kirken vedvarte til ca. 1460, selv om det store deler av tiden ikke var et åpent konfliktforhold. Vårt utgangspunkt er samfunnsomformingen som fant sted i de første tiårene av Norgesveldets historie, da linjene mellom samfunnskraftene ble skarpt trukket opp. Fra denne perioden kan det trekkes linjer både bakover og fremover i tid. Vi vil se kongen som representant for hele den nye politiske enheten og erkebiskopen som leder av hele kirkeprovinsen.

Samfunnsomformingen ses tydeligst i lovgivningen og avtaleverk fra det 13. århundre, og sentrale kilder til perioden står sentralt i dette emnet. Det gjelder Perth-traktaten, Magnus Lagabøters Landslov og Hirdskråen, Sættargjerden i Tønsberg 1277 og Tautra-forliket 1297 mellom erkebiskopen av Nidaros og domkapitlet.

Sættargjerden i Tønsberg ble ikke stående etter Magnus Lagabøters død i 1280, da et antiklerikalt formynderstyre bestående utelukkende av verdslige stormenn, baroner overtok for den umyndige Eirik Magnusson. Vi skal se på kroningseden som den unge kongen avga for å få kirkens innvielse til sin kongegjerning, rettarboten som formynderne utstedte i hans navn 1280, og provinsialstatuttet som biskopene med erkebiskop Jon Raude i spissen satte opp.

Biskop Arnes saga utspiller seg stort sett på Island. Den er preget av det sene 13. århundres tankeverden samtidig som den gir et godt innblikk i forholdet mellom kongemakt, verdslig aristokrati og kirke, konflikten om jurisdiksjonen, om egenkirkene og om sanksjonene. Vi vil bruke sagaen som et vade-me-cum i den kronologiske gjennomgangen av

Tautra-forliket mellom erkebiskopen av Nidaros og domkapitlet fra 1297 er også viktig. Før inngåelsen av avtalen var erkebiskopen blitt kongens jarl. Vi vet lite om hva dette innebar, men vil søke å se det i sammenheng med skattlandet nord for polarsirkelen, Tautra-forliket, som særlig dreide seg om domkapitlets rettigheter, og Sættargjerden på Avaldsnes om det islandske egenkirkesystemet.

Tautra-forliket fikk ny aktualitet under Basel-konsilet. Tross visse tilbakeslag i 1450-årene innledet erkebiskop Aslak Bolts embetstid riksrådets storhetstid i Norgesveldet under ledelse av erkebiskopen.

Tematisk forelesningsoversikt

Timeplan for forelesning finner du på Mi side

Merk at det enkelte datoer vil være 2 dobbeltforelesninger, se kalender på Mi side for timeplan.

Tema	Foreleser
1. Noregsveldet. Oversikt, problem og kronologi. Mappedoppgåvene.	Eldbjørg Haug
2. Sudrøyane, Man, Orknøyane, Shetland og tilhøvet til Skottland. Perth-traktaten.	Haug
3. Utbygginga av kongedømet i siste delen av det 13. hundreåret. Island med i Noregsveldet. Biskop Arnes saga.	Haug
4. Utbygginga av kongedømet i siste delen av det 13. hundreåret. Magnus Lagabøtar og Landslova.	Haug
5. Utbygginga av kongedømet i siste delen av det 13. hundreåret. Sættargjerda i Tønsberg.	Haug
6. Utbygginga av kongedømet i siste delen av det 13. hundreåret. Hirdskråa.	Haug
7. Danskeveldet i Østersjøen.	Thomas Riis
8. Møtet i Bergen 1280.	Haug
9. Rettarbot og provinsialstatutt 1280. <i>Modus vivendi</i> kongedøme – kyrkje.	Haug
10. Striden mellom erkebiskopen og domkapitlet i Nidaros og Tautraforliket.	Haug
11. Eigenkyrkjesystemet. Biskop Arnes saga.	Haug
12. Tilbakeblikk og oppsummering. Spørjetime.	Haug

HIS113/HIS250 – Tema 3: Guds krig – Korstog i middelalderen

Emneansvarlig: Pål Berg Svenungsen (pal.svenungsen@ahkr.uib.no)

Temaomtale

Kurset tar sikte på å gi studentene en innføring i et av middelalderens mest omfattende, og i ettertiden også mest myteomspunne og kontroversielle, fenomen: korstogene. Kort fortalt skal vi stille en rekke enkle, men grunnleggende spørsmål, som: hva, hvem, hvor og når.

Spørsmålene er kanskje enkle og greie, men å komme med gode svar er derimot langt vanskeligere. På bakgrunn av de store endringene som har skjedd innenfor korstogsstudier siden 1970-åra, vil kursets fokus være langt bredere enn bare å se på korstogene som utgikk fra Europa mot Midtøsten med Jerusalem som mål. Snarere vil vi forsøke å favne hele spekteret av hva korstogsbevegelsen var og dermed bevege oss over store avstander i både tid og rom. Vi vil også forsøke å se hvordan Europa kunne gå fra å være en kulturell og økonomisk bakevje ved inngangen til 1000-tallet, til i de nærmeste århundrene ekspandere i nær sagt alle himmelretninger. Hvordan og hvorfor oppstod korstogene nettopp når de gjorde og hvilken rolle spilte bevegelsen i den senere europeiske historien?

Kurset vil derfor ta sikte på å se nærmere på korstogsbevegelsens rolle også på andre viktige arenaer, slik som den kristne gjenerobringen av Den iberiske halvøya, spredningen av kristendommen i Baltikum, samtidig som bevegelsen også vendte seg innover i kristendommen og resulterte i utslag av pogromer mot jødiske samfunn og forfølgelse av en rekke grupper, som kjettere, hedninger og skismatikere, innad i Europa. Hvilke årsaker lå bak en slik utvikling?

Samtidig som en rekke ulike, parallelle prosesser pågikk i de europeiske samfunnene, så ble også nye samfunn skapt, spesielt ved kristendommens grenser, både i nord og øst. Hva slags samfunn var dette? Hvorfor gikk noen av dem til grunne, mens andre bestod? Fra et moralsk ståsted er korstogene ofte fordømt som både drevet av grådighet og uvitenhet eller også som tidlige utslag av europeisk kolonialisme. Men kan vi egentlig snakke om korstogene som en middelaldersk form for «Clash of Civilizations» mellom øst og vest, mellom kristendom og islam? Og hvilken betydning har fortiden for vår moderne verdensoppfatning? Kort fortalt må vi spørre om det egentlig går en rød tråd fra middelalderens konfliktlinjer fram til i dag.

Korstogene var en pan-europeisk bevegelse autorisert av paven i Roma og forkynt av den katolske kirken. Ettersom fenomenet i seg selv, majoriteten av de involverte og store deler av forskningen, er gjort av historikere og forskere i hovedsak fra Vesten, så vil det naturlig nok tilsi at synsvinkelen langt på vei vil være å se korstogene fra et vestlig perspektiv. Vi vil allikevel forsøke å balansere helhetsbildet ved å se på hvordan korstogene ble oppfattet fra «den andre siden», noe som i stor grad vil tilsi et muslimsk perspektiv (de slaviske samfunnene i Baltikum har ikke etterlat seg skriftlige kilder som gjør en slik sammenlikning mulig for disse områdene). Vi vil dermed oppdage at korstogene ikke hadde den samme epokeskapende betydning i den muslimske verden, som i det fikk for Europa. Men hvorfor vekker da ordet «korstog» så sterke følelser i den

muslimske verden den dag i dag? Kan det være andre forklaringer enn det som skjedde i middelalderen, som gjør at begrepet fortsatt er slik et sterkt retorisk virkemiddel?

Målet med kurset er temmelig ambisiøst og ikke bare en tradisjonell tilnærming med fokus på de militære sidene ved korstogsbevegelsen. I stedet ønsker kurset å se et fenomen med bakgrunn i en større kontekst og dermed se noe av dynamikken ved hvordan samfunn utvikler seg, eller også hvordan de går til grunne. Forhåpentligvis vil studentene kunne se hvordan en bevegelse i middelalderen påvirket, men også selv ble påvirket av, utviklingen innenfor ulike europeiske samfunn innenfor en rekke ulike aspekter, som både religion, kultur og økonomi. Vi skal naturligvis også møte mange kjente figurer fra korstogshistorien, som både tempelriddere og paver, konger og dronninger, mamelukker og sultaner, men også noen av historiens ansiktsløse skikkelser, slik som for eksempel vanlige pilegrimer og korsfarere.

Tematisk forelesingsoversikt

Timeplan for forelesning finner du på Mi side

Tema	Foreleser
1. Innledning: Tema, pensum, progresjon og oppgaveskriving	Pål Berg Svenungsen
2. Bakgrunnen for korstogene	Svenungsen
3. Det første korstoget	Svenungsen
4. Pilegrim og korsfarer	Svenungsen
5. 1100-tallet: Framveksten av en korstogsbevegelse	Svenungsen
6. 1200-tallet: Fra høydepunkt til kollaps	Svenungsen
7. Kongeriket Jerusalem og militærordnene	Svenungsen
8. Korstogene i et muslimsk perspektiv	Svenungsen
9. Korstog i Baltikum og Iberia	Svenungsen
10. Korstogene og Skandinavia	Svenungsen
11. Korstogene etter middelalderen	Svenungsen

HIS114/HIS250 – Tema 4: 1814 – Noregs forunderlige år

Emneansvarlege: Ståle Dyrvik (Dyrvik@ahkr.uib.no) og Anne-Hilde Nagel, (Anne-Hilde.Nagel@ahkr.uib.no)

Temaomtale

1814 er kanskje det største vendepunktet i Noregs historie. Vi kan peika på tre endringar dette året: For det første skifta Noreg *unionspartnar*: Etter 434 års samanhengande samband med Danmark byrja ein ny union med Sverige som skulle vara i 90 år fram til 1905. For det andre vart Noreg *sjølvstendig*. Den tette innordninga under Danmark vart avløyst av ein laus personalunion med Sverige. For det tredje vart Noreg *fritt*. Det autoritære danske eineveldet vart erstatta av eit representativt politisk system med vidare røysterett og politisk deltaking enn i noko anna land i verda, USA unnateke.

To spørsmål reiser seg: *Kvifor* skjedde dette, kva var årsakene? Her må vi søkja bakanfor 1814 i tid, og også leita i ei vidare geografisk ramme enn berre Noreg. Og *korleis* skjedde det, kven var aktørane og på kva måte vann dei fram? Dette spørsmålet innbyr til nærgransking av den tette hendingsgangen i 1814.

Hendingane og handlingane i Noreg i 1814 høyrer saman med store rørsler for sjølvstende og politiske endringar i Nord-Amerika og Europa i siste delen av 1700-talet. Opplysningsidéar vart på fleire vis omsette i politisk praksis gjennom revolusjons- og napoleonstida. Dette gir bakgrunn for det som skjedde i Noreg i 1814, samstundes som den norske utviklinga er ein del av denne større samanhengen.

I leitinga etter årsakene til omskiftet i 1814 har norske historikarar gått i tre retningar. Dei to første har det til felles at det er tale om ei indre utvikling i det norske samfunnet. Den første seier at 1814-verket kom fordi det over lang tid hadde bygd seg opp misnøye på grunn av utbytting, tilsidesetting og vanstyre frå det danske regimets side. Den andre har motsett forteikn ved å hevda at 1814 var resultatet av vekst og modning som gjorde det naturleg for nordmennene å bryta ut av unionen og stå på eigne bein, slik dei hadde gjort i mellomalderen. Den tredje retninga er den mest overraskande ved å påstå at nordmennene ikkje i det heile var førebudde på 1814, og at bytet av unionspartnar og forfatning meir eller mindre kom som lyn frå klar himmel.

Synet på årsak har naturlegvis fylgjer for synet på hendingane i 1814. Dei som ser på omskiftet som sluttpunktet på ei indre utvikling (negativ eller positiv) har behov for på ein eller annan måte å gjera det norske *folket* til aktør. Dei som vektlegg den uførebudde sida av omskiftet, tenderer heller mot å la *einskildpersonar* vera pådrivarar og leiarar.

No finst det neppe nokon norsk historikar som har reindyrka ei av dei tre årsaksrekkjene eller eitt av dei to aktørsynspunkta. Årsakene blir gjerne handterte slik at den indre utviklinga i Noreg (negativ eller positiv) vert klassifisert som "førebude", medan samtidshendingane vert omtala som "utløyssande". Aktørspørsmålet er gjerne løyst slik at ein let konkrete personar setja i gang endringane i 1814, men at folket etter kvart kjem med og legitimerer hendingane gjennom alt frå diffus applaus til regelrette politiske val.

Danmark avstod Noreg til Sverige ved freden i Kiel den 14. januar 1814. Den danske tronarvingen Kristian Fredrik var på den tida statthaldar (kong Fredrik 6.s representant) i Noreg. Han valde straks å gjera motstand mot denne overføringa ved å visa til at Noreg var hans komande arvegods. Då han ein månad seinare søkte råd blant framstående nordmenn, skifta han strategi: Folket skulle få velja ei representativ forsamling som skulle gi Noreg ein konstitusjon og velja ein konge. Sjølv sagt gjekk han ut frå at denne kongen ville bli han sjølv. Denne kursendringa i midten av februar 1814 er då av somme historikarar blitt tolka slik at frå no hadde det norske folket teke initiativet, og Kristian Fredrik var folkets tenar. Andre har hevda at prinsen sat med regien heile vegen fram til stormaktspress og svensk åtak på Noreg sette han ut av spel i august 1814. Atter andre har oppfatta Kristian Fredrik som den eigentlege leiaren – om enn i kulissane på slutten - heilt fram til unionen med Sverige var eit faktum den 4. november 1814.

Kjernen i det som skjedde i 1814 er naturlegvis Grunnlova som riksforsamlinga på Eidsvoll laga i løpet av seks veker i april-mai. At ho er ein av dei eldste nogjeldande konstitusjonane i verda, gir henne ein aura av genialitet. Dette kan diskuteras. Var ho eit teoretisk skrivebordsarbeid, eller forankra i norsk røyndom? Var ho original, eller berre ei avskrift av dei mange konstitusjonane som såg dagsens lys i Europa og Nord-Amerika i tiåra kring 1800? Korleis gjekk diskusjonane og kva vart endeleg vedteke for Noregs del med omsyn til statsforma, menneskerettane, balansen mellom statsmaktene, og graden av folkestyre? Kan 1814-grunnlova kallast revolusjonær, eller var ho meir prega av konservative garantiar? Dette er spørsmål som ein sentral del av pensum og førelesingar på emnet skal forsøka å gi svar på.

Tematisk forelesingsoversikt

Timeplan for forelesingane finn du på Mi side

Tittel	Forelesar
1. Opplysningstidas politiske idéer	Anne-Hilde Nagel
2. Revolusjon og konstitusjonalisme	Nagel
3. Danmark-Noreg i europeisk storpolitikk 1750-1814	Ståle Dyrvik
4. Indre norsk førebuing	Dyrvik
5. Kristian Fredrik som norsk statthaldar	Dyrvik
6. Riksforsamlinga: val, personar og parti	Dyrvik
7. Forberedelser til ny grunnlov	Nagel
8. Grunnloven av 17. mai 1814	Nagel
9. 17. mai-grunnloven jamført med andre lands konstitusjoner	Nagel
10. Konflikt med stormaktene, krig med Sverige	Dyrvik
11. Frå Mossekonvensjonen til 4. november-grunnlova (NB! Merk tid og stad, sjå Mi side)	Dyrvik
12. Kristian Fredriks rolle i 1814	Dyrvik
13. 1814 som brot og kontinuitet i norsk historie	Dyrvik

Obligatorisk oppgave HIS114

For å kunne avlegge eksamen i HIS114, må studentene få godkjent en obligatorisk oppgave. Studenter som ikke får godkjent ved første forsøk, får en ny sjanse. Oppgavene

vil bli vurdert som godkjent/ikke godkjent og det blir gitt en felles kommentar til alle oppgavene. Oppgaveteksten blir publisert i læringsstøttesystemet Kark og oppgavesvaret skal leveres samme sted. Du finner lenke til Kark på hjemmesiden til HIS114 på Mi side.

Studenter som ikke leverer eller som ikke får godkjent øvingsoppgaven, kan ikke avlegge eksamen i HIS114. Ved sykdom eller tekniske problemer under innlevering må studenten snarest kontakte Kark (kark@uib.no, tlf. 55 58 89 46/55 58 89 39). Merk at du ikke får se oppgaven din i vurderingsperioden.

Besvarelsen skal være på rundt 1500 ord. Instituttet gjør oppmerksom på at dersom oppgaven skal bli vurdert, må den framstå som et reelt forsøk.

HIS114-frister høsten 2013

Oppgavetekst ut:	Innleveringsfrist:	Tilbakemelding:
Fredag 20. september	Fredag 27. september	Fredag 18. oktober

Alle frister er kl. 10.00.

Kollokviegrupper

AHKR anbefaler studenter å danne kollokviegrupper. Siden vi ikke vet hvor mange som ønsker kollokviegruppe, har vi foreløpig booket en kollokviegruppe for HIS114. Timeplan finner du i kalenderen på Mi side. Påmelding til gruppen er på Mi side. Dersom flere ønsker kollokviegruppe enn det er kapasitet til på planlagte gruppe, kan dere gå sammen og bestille rom via: rom.ahkr@uib.no

Merk: Kollokviegruppene for HIS114 er selvstyrte, ikke lærerstyrte.

HIM201/HIM250 – Tema 2013: Minoriteter i det moderne Midtøsten

Emneansvarlig: Magnus Dølerud (magnus.dolerud@ahkr.uib.no)

Temamtale

Emnet tar for seg en rekke forskjellige minoriteter og deres situasjon i det moderne Midtøsten, fra midten av 1800-tallet til i dag. De minoritetene som behandles har alle sine sær- og likhetstrekk: Kurderne er en etnisk minoritet i Tyrkia, Syria og Irak, men er i overveldende majoritet i en sammenhengende region i alle disse tre landene. Maronittene i Libanon er på langt nær den største gruppen i landet, men har likevel i lange perioder hatt politisk hegemoni. I land som Irak og Bahrain er shia-muslimer i flertall, men har likevel vært politisk marginalisert. Armenske flyktninger i Libanon og Syria har i stor grad maktet å beholde sitt religiøse og kulturelle særpreg, tross i vanskelige omstendigheter. De betydelige jødiske samfunnene som fantes i nesten alle Midtøstens land for noen generasjoner siden, er nå så godt som forsvunnet; opprettelsen av staten Israel og reaksjonene på dette har gjort det tilnærmet umulig for jøder å leve i andre land i regionen.

Vi vil se på disse og andre minoritetsgruppers skiftende tilstedeværelse i Midtøsten. Fra Det ottomanske rikets Millet-system, via franske og britiske mandatmyndigheters favorisering av spesielle grupper, til de uavhengige nasjonalstatene som ble opprettet i kjølvannet av andre verdenskrig, har minoriteter hatt varierende forhold til hverandre, majoriteten og statsmakten. I tillegg har faktorer som vestlig innblanding, skiftende regionale allianser, kald krig, religiøs radikaliserings og ideologiske strømninger spilt viktige roller. I kurset vil vi forsøke å sette minoritetene og deres situasjon inn i sin politiske og historiske kontekst, men samtidig beholde et fokus på de mer bestandige særtrekkene ved forskjellige etniske og religiøse minoritetsgrupper. Se også forelesningsoversikten og pensumlisten for tematisk oppdeling av kurset.

Tematisk forelesingsoversikt

Timeplan for forelesningene finner du på Mi side

Tittel	Foreleser
1. Hva er en minoritet? Definisjoner og begreper	Magnus Dølerud
2. Minoriteter i Det ottomanske riket	Dølerud
3. Minoriteter og Vesten: patronasje og mandater	Dølerud
4. Fra ottomansk Kurdistan til KRG	Dølerud
5. Kristendommen i Midtøsten: Identitet, ideologi og isolasjonsfrykt	Dølerud
6. Minoriteter utenfra: Armenere og andre innflyttere	Dølerud
7. Midtøstens jøder og staten Israel	Dølerud
8. Minoritetsallianser innad og på tvers av landegrenser	Dølerud
9. Kopterne i Egypts skiftende politiske landskap	Dølerud
10. Minoritetenes land: Libanons sekteriske samfunn	Dølerud
11. Shia-muslimene: Demografisk majoritet, politisk minoritet	Dølerud
12. Minoriteter og Den arabiske våren	Dølerud

HIM250 - Undervisningsopplegg og leveringsrutiner

Høsten 2013 tilbys temaet «Minoriteter i det moderne Midtøsten» både som HIM201 og HIM250. Man kan derfor ikke ta emnekombinasjonen HIM201 og HIM250 dette semesteret. Hvis du tar dette temaet som HIM201, er vurderingsform skriftlig skoleeksamen, jf. emnebeskrivelse HIM201. Dersom du tar temaet som HIM250 tar du emnet som bacheloroppgave i Midtøstens historie. Under følger informasjon om undervisningsopplegg og leveringsrutiner for HIM250-bacheloroppgave i Midtøstens historie:

HIM250 Bacheloroppgave i Midtøstens historie

Tema høsten 2013: *Minoriteter i det moderne Midtøsten*

NB! DET KAN IKKE VÆRE PENSUMOVERLAPPING MELLOM TEMA FOR BACHELOROPPGAVEN OG ET TEMA DU HAR TATT PÅ 100- ELLER 200-NIVÅ

Arbeidet med emnet er konsentrert rundt utarbeidelse av en større semesteroppgave og kommentering av andre studenter sine oppgaver. Bacheloroppgaven skal ha et omfang på rundt 5000 ord og må ikke overskride 6000 ord. Framstillingen skal være dokumentert med henvisninger til litteratur og eventuelle kilder, og den må ha en liste over kilder og litteratur som er brukt i oppgavesvaret. Oppgaven skal leveres til fastsatte tidspunkt i tre forskjellige versjoner og studentene skal kommentere to medstudenters oppgaver etter hver av de to første innleveringene. Innlevering og -kommentering foregår på Internett, i seminarsystemet Kark.

Som forberedelse til skrivingen av bacheloroppgaven vil det bli arrangert et kurs i praktisk metode.

Det er mulig å skifte ut deler av grunnpensum med selvvalgt litteratur. Veileder for bacheloroppgaven må godkjenne pensumlisten. Alle studentene får tildelt veileder og veiledningen skjer etter instituttet sine retningslinjer. Pensumlisten skal leveres inn i Kark en uke før endelig versjon av bacheloroppgaven. Studenter som ikke får denne godkjent av veileder, må levere ny pensumliste sammen med bacheloroppgaven. Merk at pensumliste og litteraturliste ikke er det samme! Se detaljert informasjon i emnebeskrivelsen for HIM250.

Praktisk metodeseminar, felles for alle HIS250/HIM250-studenter

Tid og sted	Tittel	Foreleser
Mandag 12:15-14:00 (19.08.2012) Sydneshaugen skole, Auditorium E (209)	Praktisk metodeseminar I	Thomas Slettebø
Onsdag 12:15-14:00 (21.08.2012) Sydneshaugen skole, Auditorium E (209)	Praktisk metodeseminar II	Thomas Slettebø
Fredag 12:15-14:00 (23.08.2012) Undervisningsrommet, SV- bibl.biblioteket. Fosswinkelsgt 14.	Praktisk metodeseminar III	Hanne Marie Johansen

Rutiner ved for sen innlevering

Etter at tidsfristen for innlevering er gått ut kl. 13.00, er det ikke lenger mulig å levere inn oppgaven på Kark. Dersom du ikke får levert oppgaven i tide p.g.a. sykdom eller tekniske problemer, må du snarest mulig på innleveringsdagen ta kontakt med kark@uib.no (Tlf. 55 58 89 46/55 58 89 39).

Retningslinjer for veiledning

Instituttet tilbyr studentene på HIM250 veiledning på bacheloroppgaven. Studentene har selv ansvar for å følge opp tilbudet. Studentene er videre ansvarlige for det endelige resultat av oppgaven og for gjennomføring av muntlig eksamen.

Veiledningen vil i de ulike fasene av oppgaveskriving foregå gruppevis, individuelt eller på nett, avhengig av faglige behov og fordelingen av studentene. Veileder gir beskjed i god tid om når veiledningen skal foregå, og studentene forventes å delta og må gi beskjed om evt. forfall. Den enkelte veileder avgjør om tilbakemelding på innleveringene skal skje skriftlig eller muntlig.

Veileder vil også være tilgjengelig på e-post dersom studenter har mindre spørsmål i forbindelse med arbeidet på bacheloroppgaven, pensum eller liknende. Studentene skal informeres dersom veileder skal være borte fra instituttet i en lengre periode.

Studentene har krav på personlig veiledning gjennom samtaler om pensumvalg, utkast til oppgaver og andre faglige spørsmål, spesielt i begynnelsen og slutten av studiet. Etter avtale kan studentene levere inn en ny versjon av oppgaven mellom 2. og endelig innlevering av oppgaven.

Studenten leverer inn pensumlisten på Kark en uke før endelig innlevering av oppgaven. Veileder skal ta kontakt med studenten dersom pensumlisten ikke kan godkjennes.

HIM250-frister høsten 2013

	Innleveringsfrist:	Studentkommentarer ferdige innen:	Tilbakemelding fra lærer innen:
1. innlevering	Mandag 2. september	Fredag 6. september	Fredag 13. september
2. innlevering	Fredag 4. oktober	Onsdag 9. oktober	Fredag 18. oktober
Pensumliste	Fredag 8. november	----	----
Bacheloroppgave	Fredag 15. november	----	----

Alle studentfrister er kl. 13.00. Lærerne skal kommentere innen kl. 24.00 eller etter avtale.

HIM103: Islam og politikk

Emneansvarleg: Knut S. Vikør (knut.vikor@ahkr.uib.no)

Temaomtale

Forholdet mellom islam og politikk er eit av dei mest omdiskuterte områda i moderne tid. I dette emnet skal vi tilnærme oss temaet historisk, og sjå på ulike måtar for politisk ideologi og praksis basert på islam. Vi tar utgangspunkt i klassisk politisk teori, og fokuserer deretter på ulike former for islamisme i nyare tid, med vekt på dei ulike hovudretningane innanfor islamismen: tradisjonen til det Muslimske Brorskapet i Egypt og andre land, den meir konservative salafismen, og dei som bygger militant aktivitet på islam. Målet med emnet er å vise variasjonen innanfor det vi kallar "islamisme", men også sammenhengar i teori og historie. Vi vil vise både på kva måte "islamisme" og "politisk islam" bygger på idear som ligg bygd inne i den islamske tradisjonen, og også korleis dei ulike uttrykka for politisk islam er eit resultat av ein historisk kontekst og ytre politiske forhold i ulike sammenhengar.

Tematisk forelesingsoversikt

Timeplan for forelesingane finn du på Mi side

Tema	Forelesar
1. Introduksjon: Kva meiner vi med "politisk islam" og "islamisme"?	Knut Vikør
2. Den klassiske tradisjonen: Har islam noen politisk teori?	Vikør
3. Islam og politikk i britisk kolonitid: "Sekt-partia" i Sudan	Anders Bjørkelo
4. Grunnlaget for moderne islamisme: Hassan al-Banna og Det muslimske brorskapet	Vikør
5. Brorskapstradisjonen: Syria, Jordan, og Tunisia	Vikør
6. Olje og islamisme: Saudi-Arabia og Wahhabismen	Vikør
7. Shi'isk islamisme: Khomeini og den islamske revolusjonen i Iran	Vikør
8. Islamisme og borgarkrig: Algerie, Palestina og Libanon	Vikør
9. "Radikal" islam: jihadismen frå Sayyid Qutb til al-Qa'ida	Vikør
10. Islamisme ovanfrå: Sharia i Sudan	Bjørkelo
11. Islamisme utan politikk: Salafismen som pietisme	Vikør
12. Etter den arabiske våren: Islamistane tar over?	Vikør

Kollokviegrupper

AHKR anbefaler studenter å danne kollokviegrupper. Siden vi ikke vet hvor mange som ønsker kollokviegruppe, har vi foreløpig booket to kollokviegrupper for HIM103. Timeplan finner du i kalenderen på Mi side. Påmelding til gruppene er på Mi side. Dersom flere ønsker kollokviegruppe enn det er kapasitet til i planlagte grupper, kan dere gå sammen og bestille rom via: rom.ahkr@uib.no

HIS203: Historiske kjelder og kjeldekritikk

Emneansvarleg: Christian Meyer (jorgen.meyer@ahkr.uib.no)

Temaomtale

Det kritiske arbeidet med kjelder er sjølve kjernen i historiefaget. Emnet har tre hovudmål. For det første å reflektere sjølvstendig og kritisk over kjeldebruk. For det andre å lære studentane korleis historikarar arbeider med kjelder. For det tredje å gjere studenten i stand til å skrive historiske framstillingar, ikkje aleine på grunnlag av forskingslitteratur, men også på grunnlag av forskjellige kjelder. Emnet vil gje studenten eit reiskap til å arbeide sjølvstendig og kritisk med kjelder, ha forståing for ulike sjangrar og dei spesielle problema som knyter seg til desse. Studenten blir dermed i stand til å stille seg kritisk til historisk forskingslitteratur.

Gjennom skrivning av to oppgåver (2-3000 ord) lærer studenten å presentere kjelder om eit særskilt historisk problem, gjere greie for metodiske problem knytt til desse og vurdere utsegnskrafta til kjeldene. Det er tilrådelig at emnet vert tatt saman med HIS250 Bacheloroppgåva. Det er også naudsynt å følge undervisninga, då kjeldene vil bli drøfta der.

Studentane vil først få ei generell innføring i kjeldekritikk. Etter dette vil dei bli presentert for ulike kjeldetypar og sjanger frå antikken (tema 1), middelalder (tema 2), tidlig moderne tid (tema 3) og moderne tid (tema 4). Den første oppgåva vil bli skriven i midten av semesteret, innanfor dei to første tema, og den andre i slutten av semesteret, innanfor dei to siste. Studentane vil få ein kort kommentar på den første oppgåva, og deretter ein uke på å skrive ein forbetra versjon. Den andre oppgåva blir bare levert ein gong.

Tema 1: Antikken

I denne delen av emnet vil studentane møte kjelder til dagliglivet i ein romersk by gjennom kjeldesamlinga, *Pompeii – A Sourcebook* og databasar med bildemateriale frå Pompeii. Innskrifter, graffiti, relieff, maleri, gjenstandar og bygningsrestar vil verte brukt til å kaste lys over ulike side ved romersk bykultur. Desse kjeldetypane syner oss eit anna bilete av det antikke samfunn enn det vi kan lese ut av dei litterære kjeldene, som var skrivne av den mannlege eliten, om den mannlege eliten og til den mannlege eliten. Frå Pompeii får vi informasjon om eit langt breiare utval av befolkninga; kvinner, slavar, frigivne, fattige, ulike yrkesgruppar, med vidare.

Tema 2: Mellomalderen

Dette utvalet av kjelder frå mellomalderen fokuserer på to kjende, og ikkje minst, viktige tekstkorpus, nemleg den konstantinske donasjonen og Snorre Sturluson. Utover at kjeldene representerer ein europeisk og ein norrøn kulturtradisjon høvesvis, er det også eit poeng at dei gjev studentane innblikk i to ulike tilnærmingar til spørsmålet om kjelder og kjeldekritikk. Ved å lese den konstantinske donasjonen, samt ulike handsamingar av dokumentet frå mellomalder til Lorenzo Vallas avsløring av dokumentet som eit falskneri midt på 1400-talet, vil studentane få eit innblikk i kva

typar kjeldekritikk som vart praktisert i mellomalderen – og såleis kva metodar som ikkje gjorde seg gjeldande. Tilnærminga til Snorre Sturluson og saga om Olav den heilage er derimot frå perspektivet til den moderne kjeldekritikken; her er hovudpoenget at studentane skal kjenne til utviklinga av den moderne sagakritikken – eksemplifisert gjennom den sagaen som kanskje i størst grad har stått i sentrum for denne kritikken.

Tema 3: Tidleg moderne tid

Tidleg moderne tid er kjenneteikna ved at einskildmennesket trer fram i lyset gjennom historiske kjelder som kyrkjebøker, manntal og skattelister. Gjennom “tørt” administrativt materiale møter vi vanlege folk i kvardag og fest, i glede og sorg og i kritiske livssituasjonar. Registra gjev vanlegvis nokre få opplysningar om kvar person og om alle. Mengda av materialet har gjort at mange historikarar har utnytta materialet med kvantitative metodar. Samstundes med at staten registrerte personopplysningar søkte staten gjennom lovverk og særrettar å regulere kvardagen til grupper og personar med å gi ulike sett av rettar og plikter. Reglane greip inn i ei rekkje område som seksualliv, ekteskap, familie, livsløp, geografisk mobilitet, næringsdrift, yrkesutøving og arbeid.

Kjeldene som er valt ut viser reguleringsønskje, innblikk i rettspraksis, sanksjonar og følgjer av brot på rettsreglane. Vidare drøftar støttelitteraturen korleis kjeldene kan gi ulike tolkingar av forhold knytt til rettsoppfatning, til sosiale normer og åtferd. Andre delar av kjeldeutvalet gjev muligheit til metodiske diskusjonar: a) ved at studenten i praksis kan konstruere kategoriar, rekne ut kvantitative mål, b) Tolke desse og c) å drøfte bruken av kategoriar og kvantitative storleikar.

Tema 4: Moderne tid

Hvordan det norske samfunnet generelt, norsk rettsvesen spesielt, håndterte rettsoppjøret etter andre verdenskrig, har vært mye diskutert både blant historikere og andre med interesse for fortiden. Under overskriften ”rettsoppjøret etter andre verdenskrig” vil emnet på den ene siden presentere et utvalg kilder fra rettsoppjøret. Hvilke spørsmål er det de kan brukes til å besvare og hvilket kildekritisk arsenal må tas i bruk i arbeidet med dem? På den annen side vil emnet belyse hvordan et utvalg historikere som virket i forskjellige tiår har problematisert dette vanskelige temaet og studert det gjennom kildene. De historiske framstillingene og kildene vil løpe sammen i spørsmålet om (og i tilfelle hvorfor) historikere i ulike perioder har vurdert dem ulikt. Målet er å vise samspillet mellom historiker og kilder, forholdet mellom historikers tolkninger og andre tolkninger av fortida, og hvordan ulike kilder/sjangre og ulike spørsmål også krever ulik kildekritikk. I tillegg til historiske framstillinger, består kildeutvalget av juridiske tekster, tekster om fundamentet for oppjøret skrevet mens det pågikk, et utsnitt fra granskingen av rettsoppjøret i tiden 1955-1961, og en artikkelserie/leserinnelegg i en herværende avis fra 2008.

Tematisk forelesingsoversikt

Timeplan for forelesingane finn du på Mi side

Veke	Tema	Forelesar
34	Kjeldekritikk 1	Arne Solli
35	Kjeldekritikk 2	Solli
36	Ikke-skriftlige kilder	Jørgen Christian Meyer
37	Antikken 1	Meyer
38	Antikken 2	Meyer
39	Mellomalder 1	Geir Atle Ersland
40	Mellomalder 2	Leidulf Melve
41	Oppgaveseminar tema 1/2	
42	Tidleg moderne tid 1	Solli
43	<i>Forelesingsfri</i>	
44	Tidleg moderne tid 2	Solli
45	Moderne tid 1 & 2	Astri Andresen & Jan Heiret
46	<i>Forelesingsfri</i>	
47	Oppgaveseminar tema 3/4	

HIS203 Undervisningsopplæg og frister

Undervisningsopplægget er delt op i tre bolke:

1. Indføring i grundlæggende kildekritik samt brug af ikke-skriftlige kilder.
2. Kilder fra antikk og Middelalder.
3. Kilder fra nyere og moderne tid.

En vigtig del af undervisningsopplægget er skrivning af to opgaver, hvor studenten skal besvare spørgsmål på grundlag af et selvstændigt og kritisk arbejde med kilder. Den ene er knyttet til antikk/middelalder, den anden til nyere/moderne tid.

Opgaverne, hver på 2000-3000 ord, leveres elektronisk i henholdsvis midten og slutningen af semesteret til oplyste frister efter afslutningen af forelæsningerne i hver enkelte bolke. Der vil blive afholdt et opgaveseminar efter udlevering af opgaven, hvor der vil være lejlighed til at stille spørgsmål og diskutere opgaven med faglærer.

Efter indlevering af den første opgave (opgaven skal være en fuldværdig opgave), vil studenterne få en kort elektronisk tilbagemelding fra faglærer. Der vil være lejlighed til at levere en revideret besvarelse til oplyst frist. På den sidste opgave vil der ikke være nogen tilbagemelding, og den kan kun leveres i én version.

Der bliver givet en samlet karakter, hvor opgaver vægtes lig. Begge opgaverne må være leveret og bestået i ét og samme semester.

Pensum består dels af indføring i almen kildekritik og metode, litteratur som behandler kildekritiske problemer knyttet til de enkelte perioder, samt kildesamlinger. Studenten kan dog forvente at der både i forelæsninger og opgaver inddrages kilder, som ikke findes i pensum.

Det anbefales at studenterne på eget initiativ deltager i kollokviegrupper, hvor arbejdet med kilderne diskuteres. Disse er ikke lærerstyrede, men selvstyrede. Dersom man ønsker at bestille rum til kollokviegrupperne, kan man gå sammen i grupper og bestille rum. Rum bestilles ved at sende en e-post til rom.ahkr@uib.no.

Der findes et digitalt debatseminar på Mi side (KARK) hvor der er mulighed for at diskutere faglige og praktiske emner. Her kan der også stilles spørgsmål til faglærer, som vil deltage i diskussionen og komme med faglige indspil.

Rutiner ved for sen indlevering

Efter tidsfristen for indlevering er gået ud klokken 13.00, er der ikke længere mulighed for at levere ind opgaver på KARK. Dersom du ikke får leveret opgaven til tiden p.g.a. sygdom eller tekniske problemer, må du snarest på indleveringsdagen tage kontakt med kark@uib.no (tlf.: 55588946/55588939).

HIS203-frister høsten 2013

	Udlevering	Indlevering	Tilbagebetaling	Ny version
Opgave 1	Mandag 7. oktober kl. 09.00	Mandag 21. oktober kl. 13.00	I løbet av uge 44	Mandag 11. november kl. 13.00
Opgave 2	Mandag 18. november kl. 09.00	Mandag 2. desember kl. 13.00	--	--

STUDIEPLAN FOR BACHELORPROGRAM I HISTORIE

Programtittel	Bachelorprogram i historie
	Bachelor's programme in history
Grad	Bachelor i historie
Programomfang	180 stp
Mål og innhald	<p>Historie handlar om fortida til menneske og samfunn, og legg til grunn at vi forstår nåtida betre om vi ser henne i lys av fortida. Historiefaget ved UiB famnar om studiar på lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt nivå frå antikken til i dag. Studiet tar for seg kulturell, sosial, politisk og økonomisk utvikling over tid, og innbyr til refleksjon omkring forandring og kontinuitet. Særleg retter studiet merksemda mot betydinga av kjønn, klasse, nasjonalitet og etnisitet. Til saman skal studiet fremja kunnskap om og forståing av viktige sider ved samfunnsutviklinga, både i og utanfor Noreg.</p> <p>Studiet skal gi auka innsikt i at ikkje berre dei menneskelege samfunna men også vår forståing av fortida har endra seg. I tillegg vil studiet gi innsikt i ulike metodiske tilnærmingar til studiet av fortida og korleis metodane påverkar sjølve tolkinga av fortida. Studiet inneheld både oversikts- og fordjupingsdelar, slik at studentane kan kombinera innsikt i "dei store linjene" i historia med nærstudium av avgrensa problemfelt.</p> <p>Innanfor bachelorprogrammet i historie kan ein velje studieretning Midtaustens historie. Denne studieretninga er open for alle på programmet.</p> <p>Studieretninga Midtaustens historie gir ei historiespesialisering som femnar alle fagets Midtausten-emne kombinert med andre historieemne. Denne studieretninga har eige krav til emnesamansetning, og studentane skriv bacheloroppgåve i Midtaustens historie (HIM250). Bachelorgrad i historie med studieretning Midtaustens historie gjev same undervisningskvalifikasjonar som ein ordinær bachelorgrad i historie.</p> <p>Instituttets emne i Midtaustens historie kan òg inngå i ein bachelorgrad utan denne særskilde studieretninga.</p>
Læringsutbytte	<p><i>Kunnskapar:</i> Studenten vil ha god oversikt i norsk og internasjonal historie frå antikken til i dag. Gjennom fordjupingar vil studenten ha særskild god innsikt i nokre sentrale historiske tema, teoriar og forskingstradisjonar både i eldre historie (før 1750) og nyare historie. Studenten vil òg ha god kunnskap om sentrale kjelde- og metodespørsmål.</p> <p><i>Ferdigheiter:</i> Studenten har ferdigheiter i å drøfte historiske problemstillingar og kritisk vurdering av historiske framstillingar. Studenten kan</p>

	<p>analysere historiske data, kjelder og litteratur, samt trekkje sjølvstendige konklusjonar basert på dette materialet.</p> <p><i>Generell kompetanse:</i> Studenten vil ha erfaring med å handsame store informasjonsmengder, samt å formidle historisk kunnskap både munnleg og skriftleg. Studenten har kompetanse til å setja seg inn i nye problemfelt og å analysere saker frå fleire sider. Studenten har kompetanse i akademisk argumentasjonsteknikk og til å dokumentere skriftleg arbeid på ein vitenskapleg måte.</p> <p>Studenten kan nytte sin kombinasjon av fag i spesialisering og frie studiepoeng i vidare utdanning eller yrkesplanar.</p>
Opptakskrav	Generell studiekompetanse eller realkompetanse
Tilrådde forkunnskapar	Ingen
Innføringsemne	<p>Bachelorprogrammet i historie inneheld 30 studiepoeng med innføringsemne (førstesemesterstudiet) Førstesemesterstudiet er sett saman av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Examen philosophicum • Akademisk skriving • Tekst og kultur <u>eller</u> Språk og kommunikasjon <p>Tekst og kultur er tilrådd.</p> <p>Bachelorgraden kan ikkje innehalde meir enn 30 studiepoeng innføringsemne.</p>
Obligatoriske emne/spesialisering	<p>Graden må innehalde ei historiespesialisering på 90 studiepoeng, sett saman av seks historieemne a 15 studiepoeng: To oversiktsemne (HIS101 og HIS102), tre fordjupingsemne på 100- eller 200-nivå og ei bacheloroppgåve i historie. Oversiktsemna HIS101 og HIS102 er obligatoriske. For studentar som vel studieretning Midtaustens historie, er også emna HIM101, HIM103 og HIM201 obligatoriske.</p> <p>Det er i tillegg obligatorisk med eit bacheloroppgåve-emne: HIS250 Bacheloroppgåve i historie eller HIM250 Bacheloroppgåve i Midtaustens historie. Studentar som vel studieretning Midtaustens historie må ta HIM250.</p> <p>HIS250 og HIM250 tilfredsstillar gradskravet om eit sjølvstendig skriftleg arbeid på 15 studiepoeng, jf. Utfyllande reglar for Det humanistiske fakultet.</p>
Tilrådde valemne	Bachelorprogrammet i historie har 60 frie studiepoeng. Studenten kan velje emne innanfor skulefag, språkfag, historie- og kulturfag, estetiske fag eller andre fag som er relevante for studenten si vidare utdanning eller yrkesplanar.
Rekkjefølgje for emne i studiet	Studiet startar med innføringsemne i første semester (haust). Dei to første semestra med historie er sett saman av eitt

	<p>oversiktsemne (HIS101/ HIS102) og eitt fordjupingsemne på 100-nivå (HIS113/HIS114/HIS115/HIS116/HIM101/HIM103) per semester. I det tredje semesteret med historie er det sterkt tilrådd at ein tar HIS203 i kombinasjon med HIS250 (bacheloroppgåva).</p> <p>Emna vert tilbydd slik:</p> <p>Haust: HIS101 Oversikt over eldre historie HIS113 Fordjuping i eldre historie (mappevurdering) HIS114 Fordjuping i eldre historie (skuleeksamen) HIM103 Islam og politikk (skuleeksamen) HIM201 Fordjuping i Midtaustens historie (skuleeksamen) HIM250 Bacheloroppgåve i Midtaustens historie</p> <p>Vår: HIS102 Oversikt over nyare historie HIS115 Fordjuping i nyare historie (mappevurdering) HIS116 Fordjuping i nyare historie (skuleeksamen) HIS108 Oversikt over kvinne- og kjønns historie (skuleeksamen) HIS111 USAs historie (skuleeksamen) EUR103 Europa etter 1945: ressurser, demografi, økonomi (skuleeksamen) HIM101 Oversikt over Midtaustens historie (skuleeksamen)</p> <p>Haust og vår: HIS203 Historiske kjelder og kjeldekritikk (mappevurdering) HIS250 Bacheloroppgåve historie</p> <p>Studenten avgjer sjølv om han/ho vil ta HIS250 i eldre historie (haustsemesteret) eller i nyare historie (vårsemesteret). For studentar på Midtaustens historie er det òg ein føremon å kombinere bacheloroppgåva (HIM250) med HIS203, men for desse studentane vil HIS203 kome utanom spesialiseringa.</p> <p>Fordjupingsemna tilbyr fleire tema. Sjå UiB og AHKR sine nettsider.</p> <p>Ein kan etter søknad skifta ut eitt fordjupingsemne med eit emne på minst 15 studiepoeng frå eit anna fag.</p>
<p>Krav til progresjon i studiet</p>	<p>Instituttet tilrår at studentane har avlagt eksamen i oversiktsemna og fordjupingsemna på 100-nivå før dei skriv bacheloroppgåva (HIS250 eller HIM250).</p>
<p>Delstudium i utlandet</p>	<p>Instituttet oppmodar til, og vil leggje til rette for, at studentane tar delar av bachelorutdanninga som utvekslingsstudent i eit anna land. Studentane kan velje blant Universitetet i Bergen sine avtaler i heile verda, anten for å studere innan spesialiseringa i programmet, eller for å ta frie studiepoeng. Emna må førehandsgodkjennast av UiB.</p>
<p>Undervisningsmetodar</p>	<p>Undervisninga vert gjeve i form av forelesingar, seminar, gruppeundervisning, oppgåvekommentering og individuell rettleiing. Gjennom dei ulike undervisningsformene får studentane mogelegheit til å belyse og studere faget på ulike måtar, som fører til større læringsutbyte. Undervisningsform og -omfang er nærare omtalt i dei einskilde emneomtalen.</p>

Vurderingsformer	Gjennom programmet vert studentane prøvd på ulike måtar, til dømes ved mappevurdering, skoleeksamen, semesteroppgåve og munnleg prøve. Vurderingsforma er tilpassa emnets art og innhald, og ulike vurderingsformer er valt for å prøve studentane i ulike typar kunnskap og for å gi dei mogelegheit til å utvikle kompetanse i både skriftleg og munnleg presentasjon.
Karakterskala	Ved sensur av emna i programmet kan det bli nytta ein av to karakterskalaer: 1) A-F der F er stryk 2) greidd/ikkje greidd Sjå emneplanen for det einskilde emnet.
Kompetanse for vidare studium	Ein bachelorgrad i historie gir grunnlag for søknad til masterprogrammet i historie.
Yrkesvegar	Bachelorprogrammet i historie gir gode, solide allmennkunnskapar som kan nyttast i ei rekkje yrkessamanhengar. Historie opnar for arbeid i skuleverket, kultursektoren, arkiv, bibliotek, og museum, medieverksemdar, offentleg administrasjon og internasjonalt arbeid.
Evaluering	Evaluering av programmet vert gjennomført i tråd med UiB sitt kvalitetssikringssystem.
Oppstart	Haust
Programansvarlig	Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitskap (AHKR).
Kontaktinformasjon	studierettleiar@ahkr.uib.no

RÅD FRA TIDLIGERE HISTORIESTUDENTER

- Råd? Les pensum, gå på forelesningene selv om det er tidlig om morgenen. Forelesningene gir mye "gratis" lærdom og er stort sett viktige,
- Vær flink til å gå på forelesninger.
- Gå på forelesninger. Les til forelesninger, vær beredt
- Møte på forelesninger (godt faglig utbytte). Begynne tidlig med å lese pensum.
- Plukk ut på forhånd de temaene/forelesningene du føler du trenger å lære mest om. Vær sikker på at du møter på alle dem. Slå ofte opp i leksikon, for en enkel og grei oversikt over temaer du lurer på. Få et greit bilde av hva det dreier seg om på forhånd.
- Gå på kollokvi gruppe!
- Les jevnt utover i semesteret.
- Spar mye penger og begynn å les TIDLIG!
- Lese aktivt, stort pensum. Kunne engelsk, siden store deler av pensum er på rimelig avansert engelsk. God døgnrytme siden alle forelesningene begynner 08.15.
- Begynne å lese ved semesterstart.
- Ville anbefale vedkommende å være mer strukturert enn meg. Møte opp på forelesningene, siden de fleste forelesningene har vært bra. Bruke Kark som den ressurs den er.
- Gå på forelesningene, få en kollokvi gruppe som fungerer. Les litt hver dag, gå på lesesalen ofte.
- Begynn å les pensum jevnt fra begynnelsen.
- Lese jevnt og trutt, være på forelesningene. Lese litteratur utenom pensum.

Hentet fra studentevaluering av HIS102 Oversikt over nyere historie (våren 2004).